

περιφερειακό παρατηρητήριο
κοινωνικής ένταξης
περιφέρειας κρήτης

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
UNIVERSITY OF CRETE

***Προγράμματα Κοινωνικής Ένταξης και Ειδικές Κοινωνικές Ομάδες:
Το Κοινωνικο-οικονομικό Προφίλ των Ωφελούμενων των Κέντρων
Κοινότητας της Περιφέρειας Κρήτης και η Διερεύνηση των Αναγκών τους***

**Γεώργιος Τσιώλης
Στεφανία Καλογεράκη
Μαρίνα Παπαδάκη
Χαρά Κόκκινου**

**Έργο: Στήριξη της Λειτουργίας Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης στην
Περιφέρεια Κρήτης
B Ερευνητικός Άξονας: Προγράμματα Κοινωνικής Ένταξης & Ειδικές Κοινωνικές Ομάδες**

Σκοπός και κριτήρια δευτερογενούς ποσοτικής ανάλυσης δεδομένων Κέντρων Κοινότητας Περιφέρειας Κρήτης

- Σκοπός ανάλυσης: σκιαγράφηση του **δημογραφικού** και **κοινωνικο-οικονομικού** προφίλ των εγγεγραμμένων ωφελούμενων στα Κέντρα Κοινότητας (ΚΚ) **συνολικά στην Περιφέρεια Κρήτης** και στις **Περιφερειακές Ενότητες** Ηρακλείου, Χανίων, Ρεθύμνου και Λασιθίου κατά την τριετία **2018-2020**.
- Η δευτερογενής ποσοτική ανάλυση βασίζεται σε δεδομένα των ΚΚ Περιφέρειας Κρήτης που ελήφθησαν μετά από σχετικό αίτημα σε υπηρεσίες που υπάγονται στην Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ).
- Επιχειρήθηκε η σκιαγράφηση του **δημογραφικού** (ηλικία, φύλο, οικογενειακή κατάσταση, υπηκοότητα) και **κοινωνικο-οικονομικού** (επίπεδο εκπαίδευσης, επαγγελματική κατάσταση) **προφίλ** των εγγεγραμμένων ωφελούμενων. Τα εν λόγω κριτήρια παρέχουν μια **ενδεικτική αποτύπωση του προφίλ**:
  - I. Συνολικά στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης κατά την τριετία 2018-2020
  - II. Συγκριτικά βάσει μιας διαχωρικής προσέγγισης μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων κατά την υπό μελέτη περίοδο
  - III. Συγκριτικά βάσει μιας διαχρονικής προσέγγισης κάθε υπό μελέτη έτους (δηλαδή του 2018, του 2019 και του 2020) στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης
  - IV. Διαχρονική προσέγγιση κάθε υπό μελέτη έτους ανά Περιφερειακή Ενότητα (Ηρακλείου, Χανίων, Λασιθίου, Ρεθύμνου)

Τα Κέντρα Κοινότητας

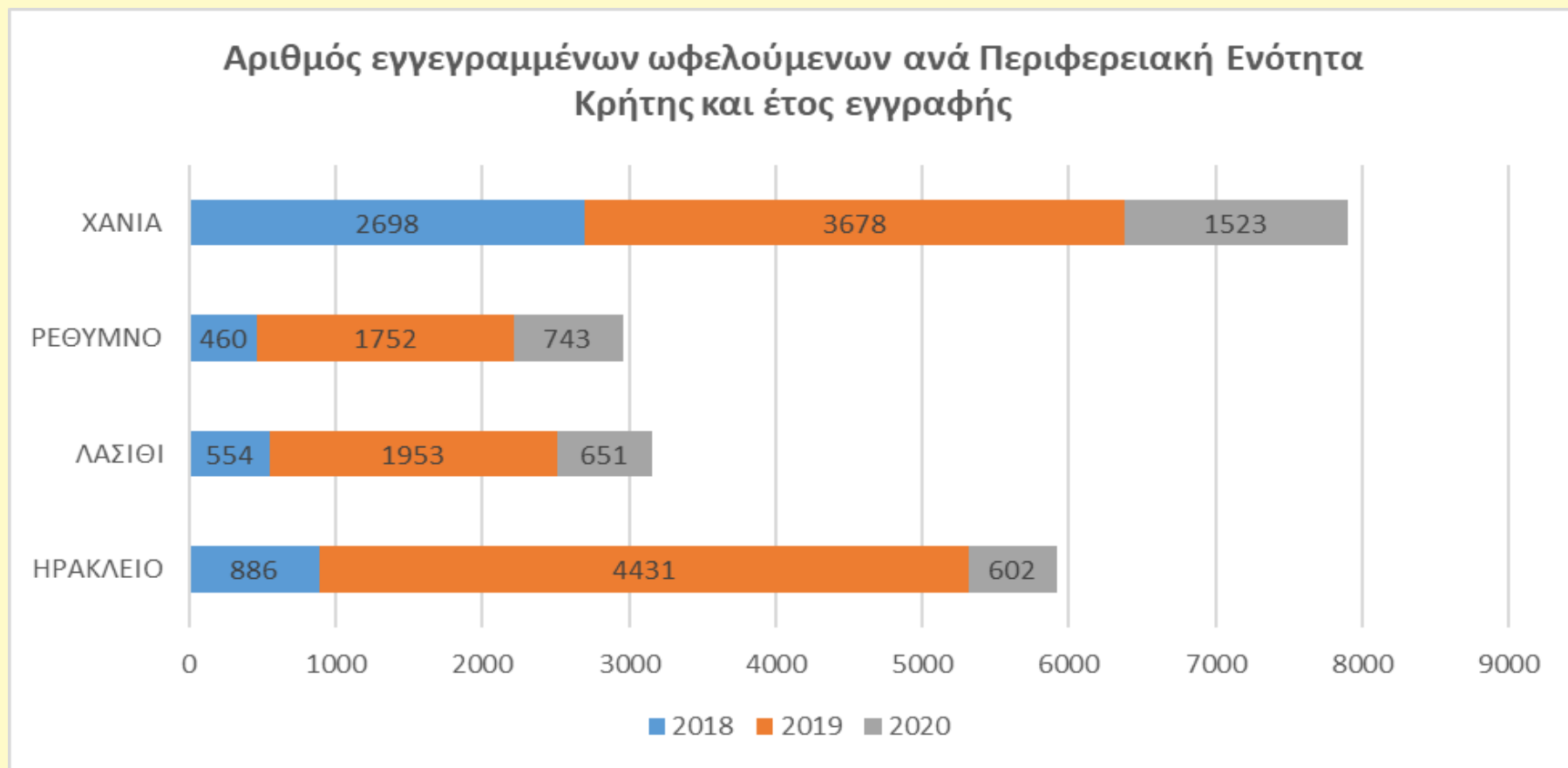
- Τα Κέντρα Κοινότητας είναι δομές που έχουν ως στόχο να υποστηρίξουν τους ΟΤΑ Α΄ Βαθμού στην εφαρμογή πολιτικών κοινωνικής προστασίας και καταπολέμησης της φτώχειας. Αποτελούν ένα τοπικό σημείο αναφοράς για την υποδοχή, εξυπηρέτηση και διασύνδεση των πολιτών με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και τις υπηρεσίες που υλοποιούνται.
- Στην Κρήτη ιδρύθηκαν και λειτουργούν σήμερα 16 ΚΚ στις τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες που εξυπηρετούν πολίτες στους 24 δήμους της Περιφέρειας Κρήτης.

Μεθοδολογικά ζητήματα συλλογής δεδομένων ΚΚ Περιφέρειας Κρήτης

- Κατά την επεξεργασία των στατιστικών δεδομένων διαπιστώθηκαν σοβαροί μεθοδολογικοί περιορισμοί που αφορούσαν:
  - I. **τη μη-συμπλήρωση** συγκεκριμένων στοιχείων (πχ. κατάσταση υγείας των ωφελούμενων, την κατάσταση υγείας τέκνων, την έκταση καλλιεργήσιμης γης, το είδος επιδομάτων και το αίτημα των ωφελούμενων)
  - II. **την ελλιπή συμπλήρωση στοιχείων:** εντοπισμός μεγάλου όγκου μη-διαθέσιμων παρατηρήσεων (ή ελλειπουσών τιμών)
- Με κύριο γνώμονα τη διεξαγωγή συμπερασμάτων που διασφαλίζουν στον μέγιστο δυνατό βαθμό ζητήματα **αξιοπιστίας και εγκυρότητας**, βάσει των διαθέσιμων δεδομένων επιλέχθηκαν συγκεκριμένες μεταβλητές. Ωστόσο θα πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμα και στις επιλεγείσες μεταβλητές που συμπεριλαμβάνονται στην ανάλυση **εντοπίζονται ελλείπουσες τιμές.**
- **Υπό αυτό το πλαίσιο, τα αποτελέσματα αποτυπώνουν μια ενδεικτική σκιαγράφιση του δημογραφικού και κοινωνικο-οικονομικού προφίλ των εγγεγραμμένων ωφελούμενων των ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης.**
- Στο τέλος της παρουσίασης: προτάσεις για τη βελτίωση του τρόπου καταγραφής στοιχείων.

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων συνολικά στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης κατά την τριετία 2018-2020

- Κατά την τριετία 2018-2020 καταγράφηκαν **19.931** ωφελούμενοι στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης. Οι περισσότερες καταγραφές ωφελούμενων εντοπίζονται το **2019** (11814) και οι λιγότερες το 2020 (3519). Κατά την υπό μελέτη τριετία οι περισσότερες καταγραφές απαντώνται στην **Περιφερειακή Ενότητα Χανίων** (7899) και οι λιγότερες στο Ρέθυμνο (2955) και στο Λασιθί (3158). {Ηράκλειο: 5919}

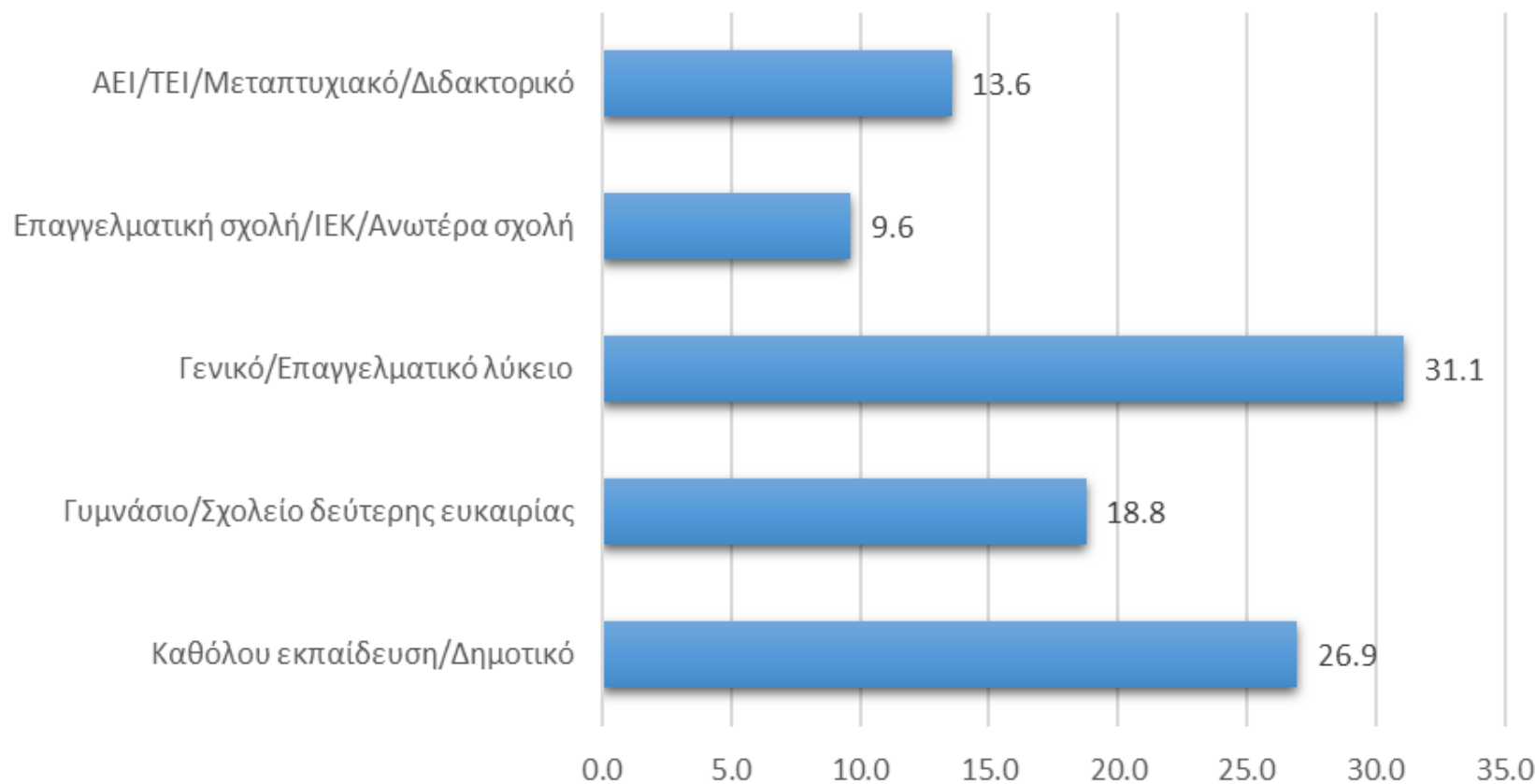
Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων συνολικά στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης κατά την τριετία 2018-2020

- Οι περισσότεροι εγγεγραμμένοι ωφελούμενοι είναι **μεσήλικες** (μέση ηλικία 46.5) έχουν **ελληνική υπηκοότητα** ενώ **δεν εντοπίζονται έντονες κατά φύλο διαφοροποιήσεις** (κατά την τριετία εγγράφηκαν ελαφρώς περισσότεροι άνδρες 51.3% από ότι γυναίκες 48.7%).
- Οι περισσότεροι εγγεγραμμένοι ωφελούμενοι είναι κυρίως **άγαμοι** (56.9%), ενώ το ποσοστό των έγγαμων ή σε σύμφωνο συμβίωσης ανέρχεται σε 28.1%. 15% διαζευγμένοι.

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων συνολικά στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης κατά την τριετία 2018-2020

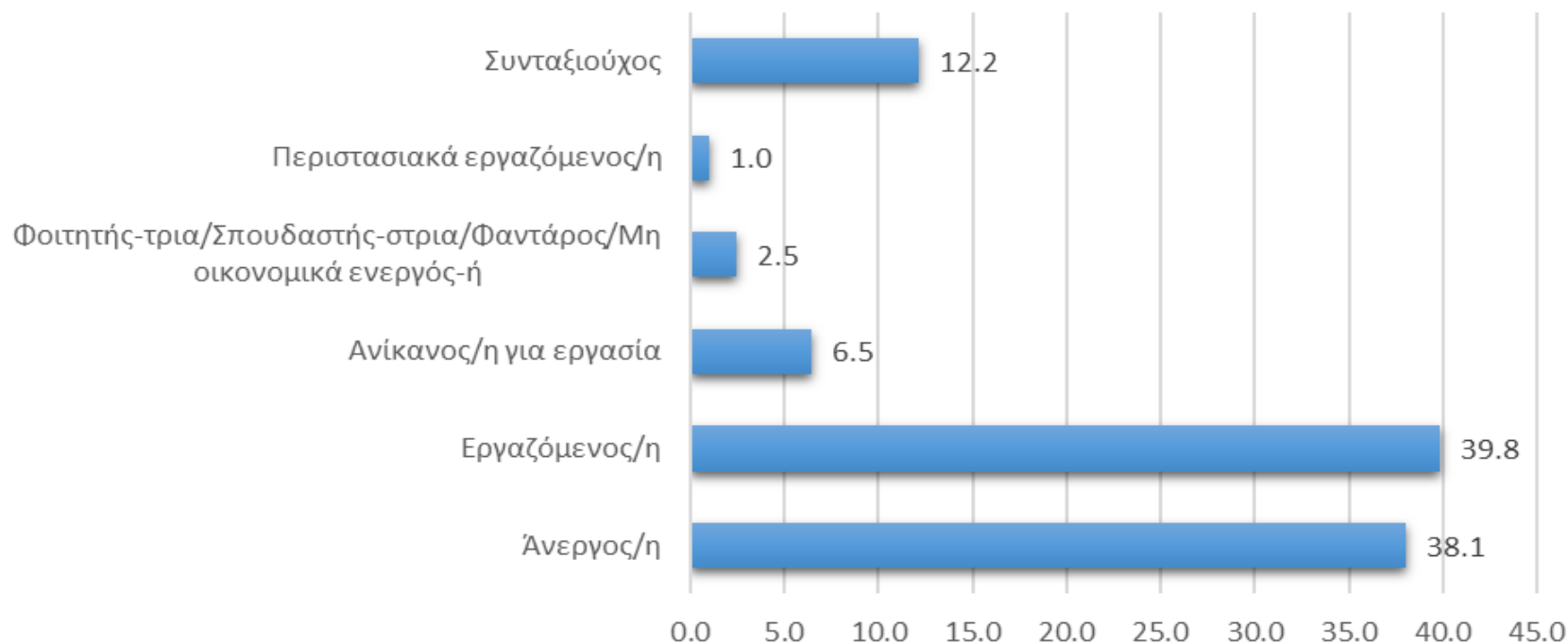
Επίπεδο εκπαίδευσης εγγεγραμμένων ωφελούμενων (%) στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης κατά την τριετία 2018-2020

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων συνολικά στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης κατά την τριετία 2018-2020

- Ως προς την επαγγελματική κατάσταση, πρόκειται κυρίως (α) για **εργαζόμενους** (working poor) και για **ανέργους**. Στην τρίτη θέση ακολουθούν οι **συνταξιούχοι**.

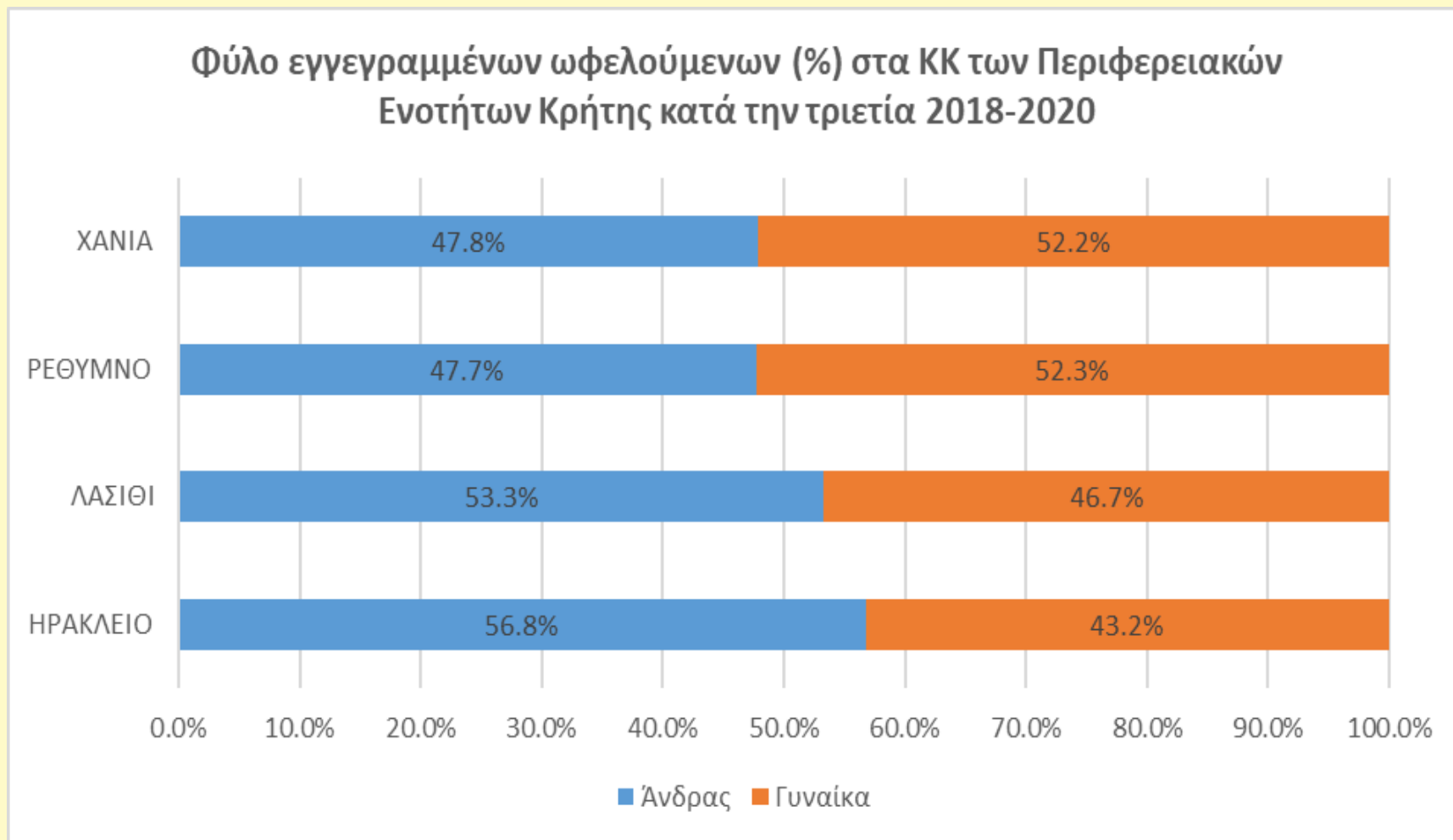
Επαγγελματική κατάσταση εγγεγραμμένων ωφελούμενων (%) στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης κατά την τριετία 2018-2020

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει συγκριτικής διαχωρικής ανάλυσης μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων κατά την τριετία 2018-2020

- **ΦΥΛΟ:** Περισσότεροι άνδρες ωφελούμενοι εντοπίζονται στο Ηράκλειο και στο Λασιθί, ενώ περισσότερες γυναίκες στο Ρέθυμνο και στα Χανιά κατά την τριετία 2018-2020.

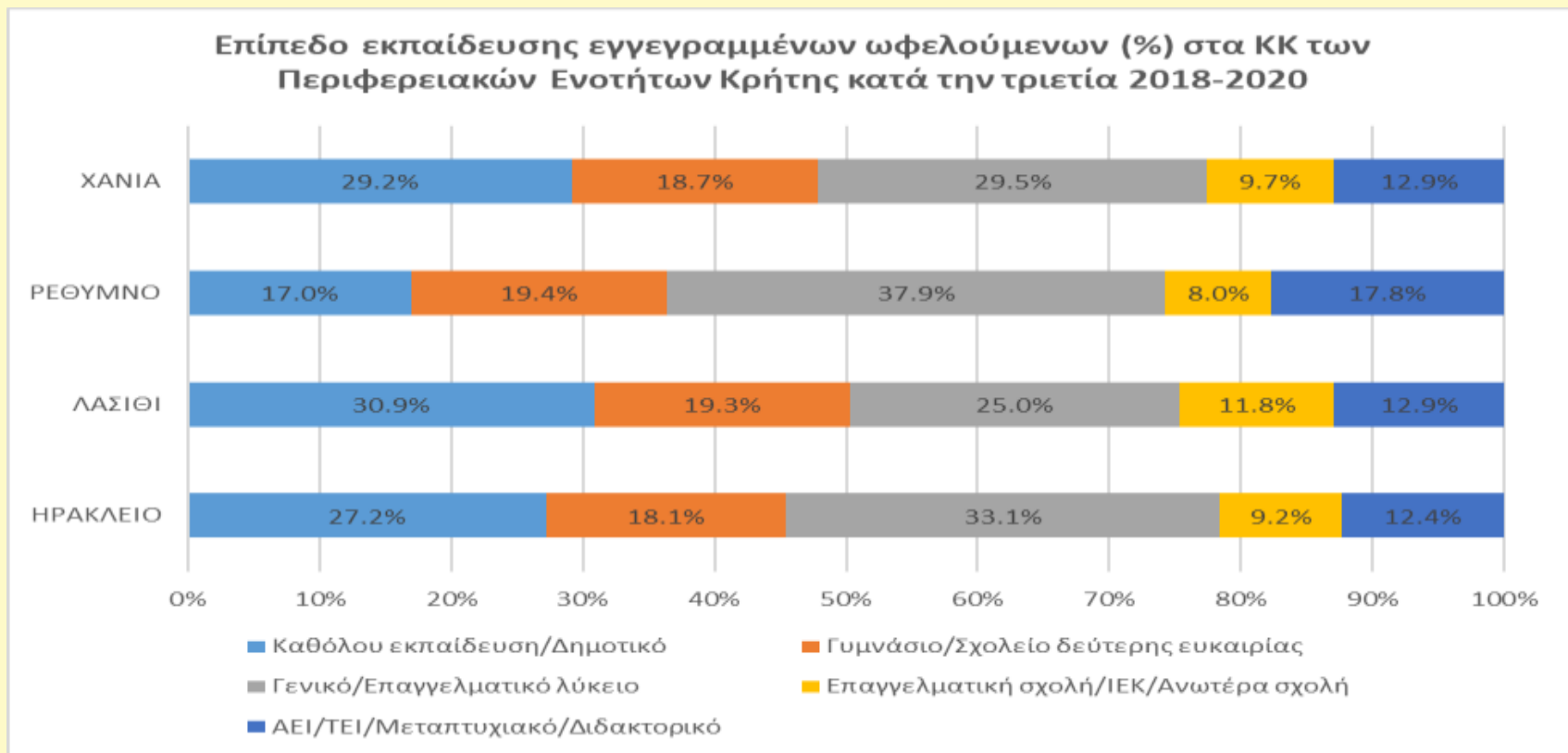
Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει συγκριτικής διαχωρικής ανάλυσης μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων κατά την τριετία 2018-2020

- **ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ:** Στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου η συντριπτική πλειονότητα των εγγεγραμμένων ωφελούμενων έχουν ελληνική υπηκοότητα (91.7) ενώ στις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες περίπου ένας στους τέσσερις έχουν άλλη υπηκοότητα.
- **ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ:** Σε όλες τις Περιφερειακές Ενότητες η πλειονότητα των εγγεγραμμένων ωφελούμενων είναι άγαμοι/ες.

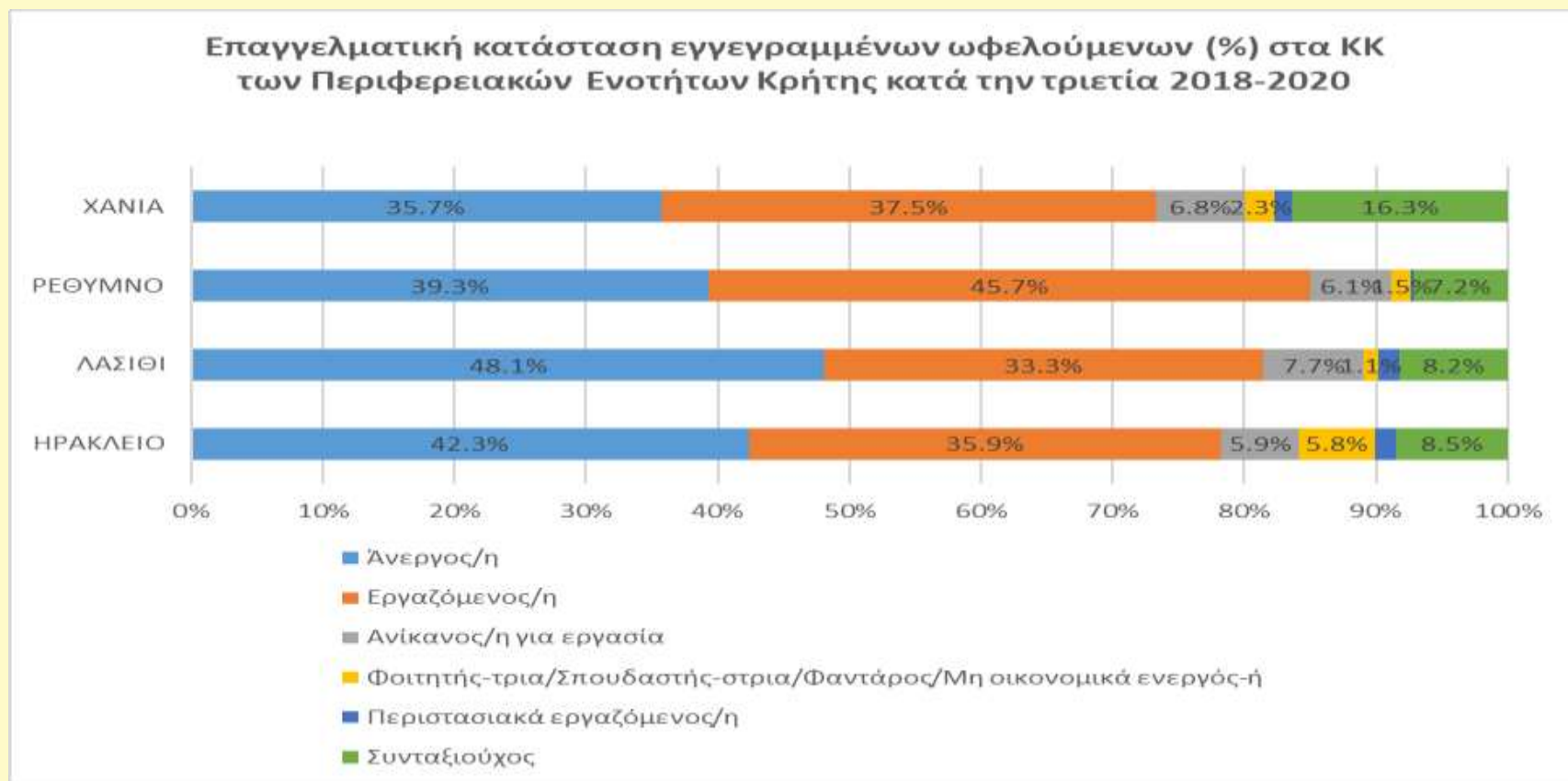
Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει συγκριτικής διαχωρικής ανάλυσης μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων κατά την τριετία 2018-2020

- Ως προς το **επίπεδο εκπαίδευσης** των εγγεγραμμένων ωφελούμενων ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα αποτελέσματα της **Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου** η οποία εμφανίζει ένα σχετικά **υψηλό ποσοστό εγγεγραμμένων ωφελούμενων με πανεπιστημιακή εκπαίδευση** και το υψηλότερο ποσοστό **αποφοίτων λυκείου** σε σχέση με τις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες.

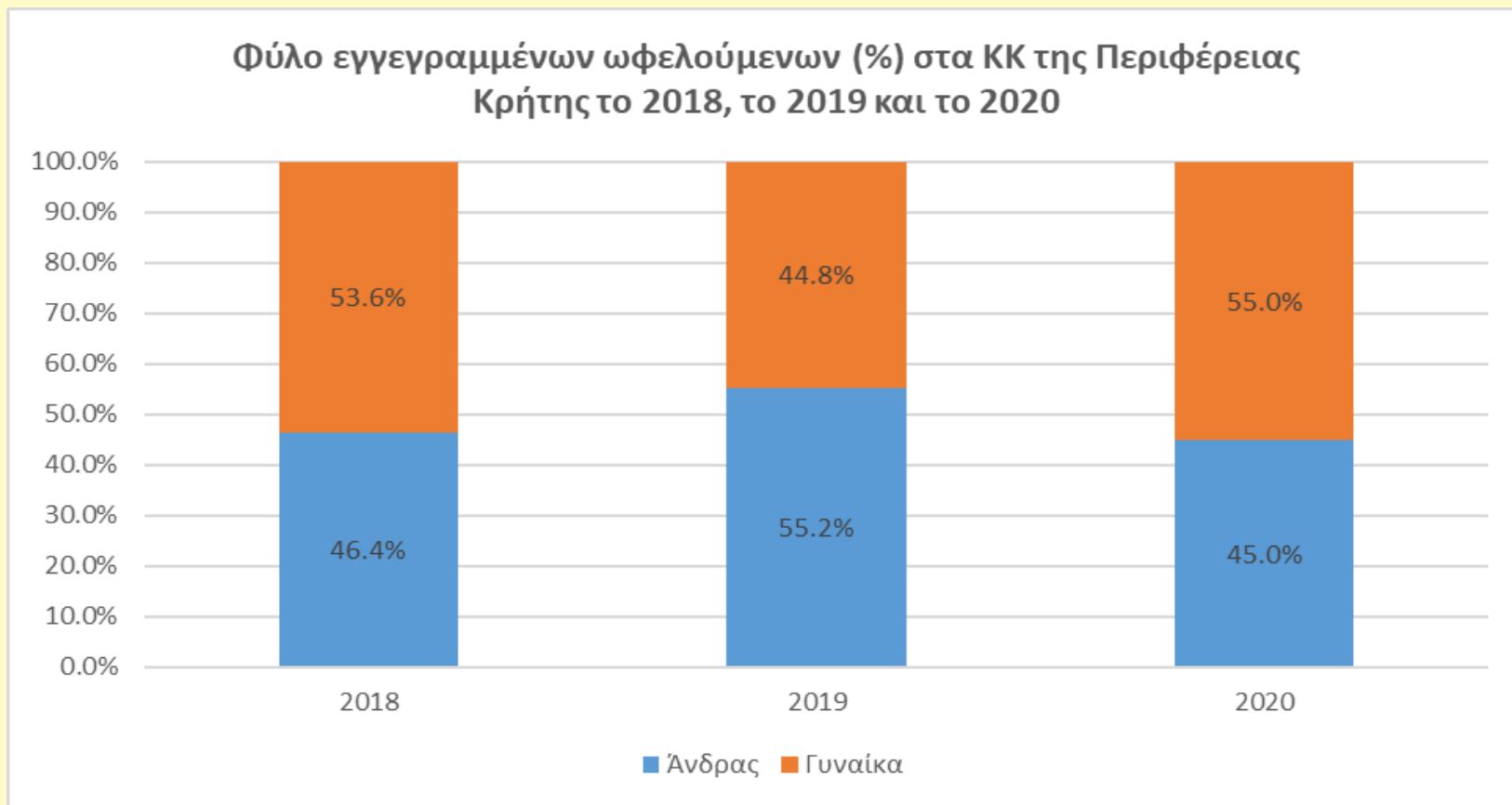
Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει συγκριτικής διαχωρικής ανάλυσης μεταξύ των Περιφερειακών Ενοτήτων κατά την τριετία 2018-2020

➤ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ: Περίπου οι **μισοί εγγεγραμμένοι ωφελούμενοι στο Λασιθί** κατά την υπό μελέτη τριετία ήταν **άνεργοι** ενώ το υψηλότερο ποσοστό **εργαζόμενων** ωφελούμενων απαντάται στο **Ρέθυμνο**. Στα **Χανιά** το ποσοστό **συνταξιούχων** ωφελούμενων ήταν σχεδόν διπλάσιο από τις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενοότητες, ενώ στο **Ηράκλειο** το ποσοστό **φοιτητών/σπουδαστών/φαντάρων/μη οικονομικά ενεργών** ωφελούμενων ήταν κατά πολύ υψηλότερο από τις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενοότητες.

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων συνολικά στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης βάσει διαχρονικής ανάλυσης το 2018, 2019 και 2020

- ΗΛΙΚΙΑ: Συνολικά στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης η μέση ηλικία εγγεγραμμένων ωφελούμενων το 2018, το 2019 και το 2020 ήταν 49 ετών, 45.6 ετών και 46.6 ετών, αντίστοιχα.
- ΦΥΛΟ: Θα πρέπει να σημειωθεί ότι εντοπίζονται έμφυλες διαφοροποιήσεις καθώς το 2018 και το 2020 αριθμητικά υπερτερούσαν οι γυναίκες ενώ το 2019 οι άντρες.

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων συνολικά στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης βάσει διαχρονικής ανάλυσης το 2018, 2019 και 2020

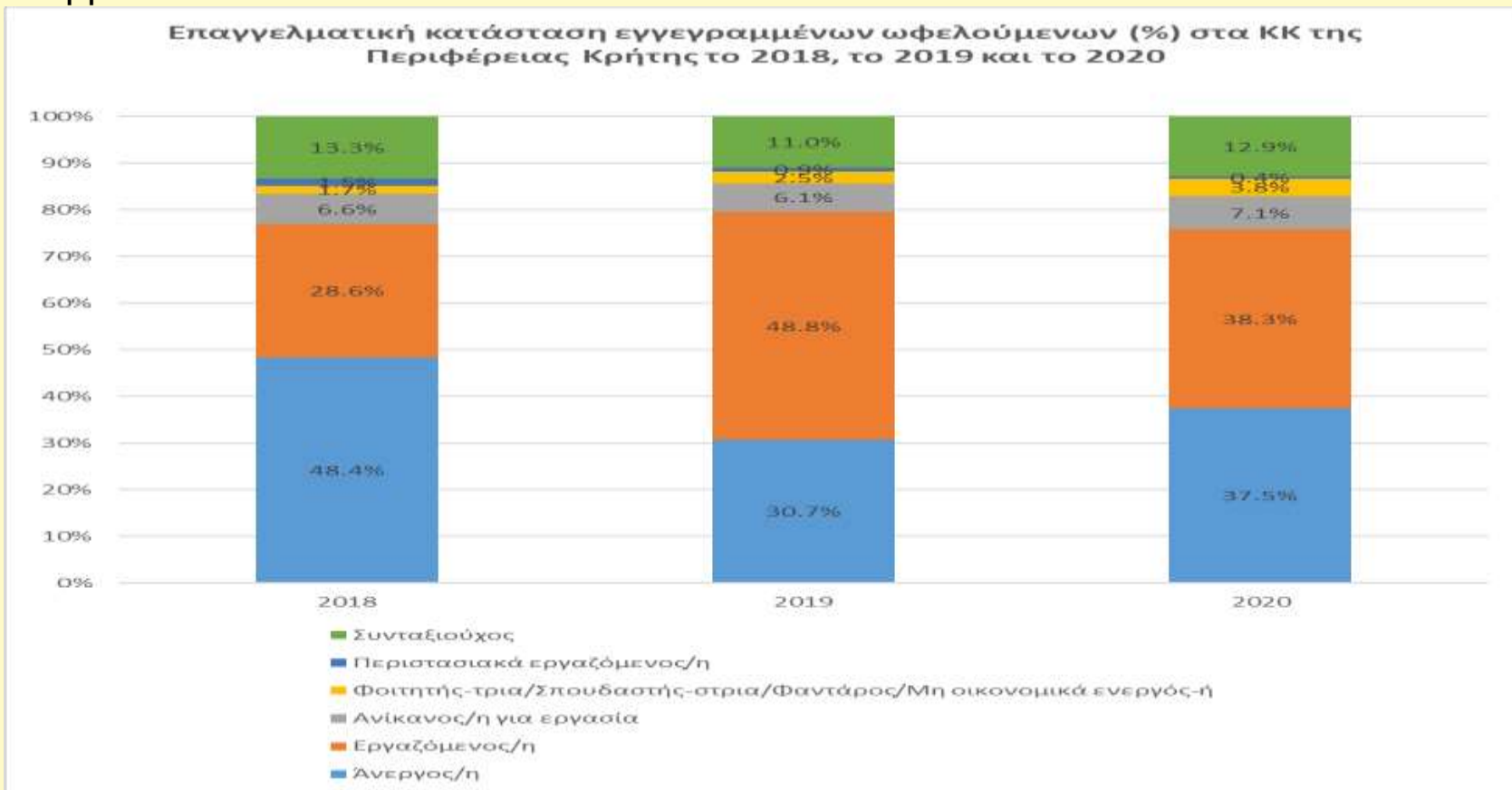

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ Το 2019 όσο και το 2020 περισσότεροι από τους μισούς εγγεγραμμένους ωφελούμενους ήταν άγαμοι/ες.

ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ: Η πλειονότητα των ωφελούμενων είχε ελληνική υπηκοότητα κατά τις τρεις υπό μελέτη περιόδους. Άλλη υπηκοότητα: 2018: 22.8%, 2019: 19.9%, 2020: 25%.

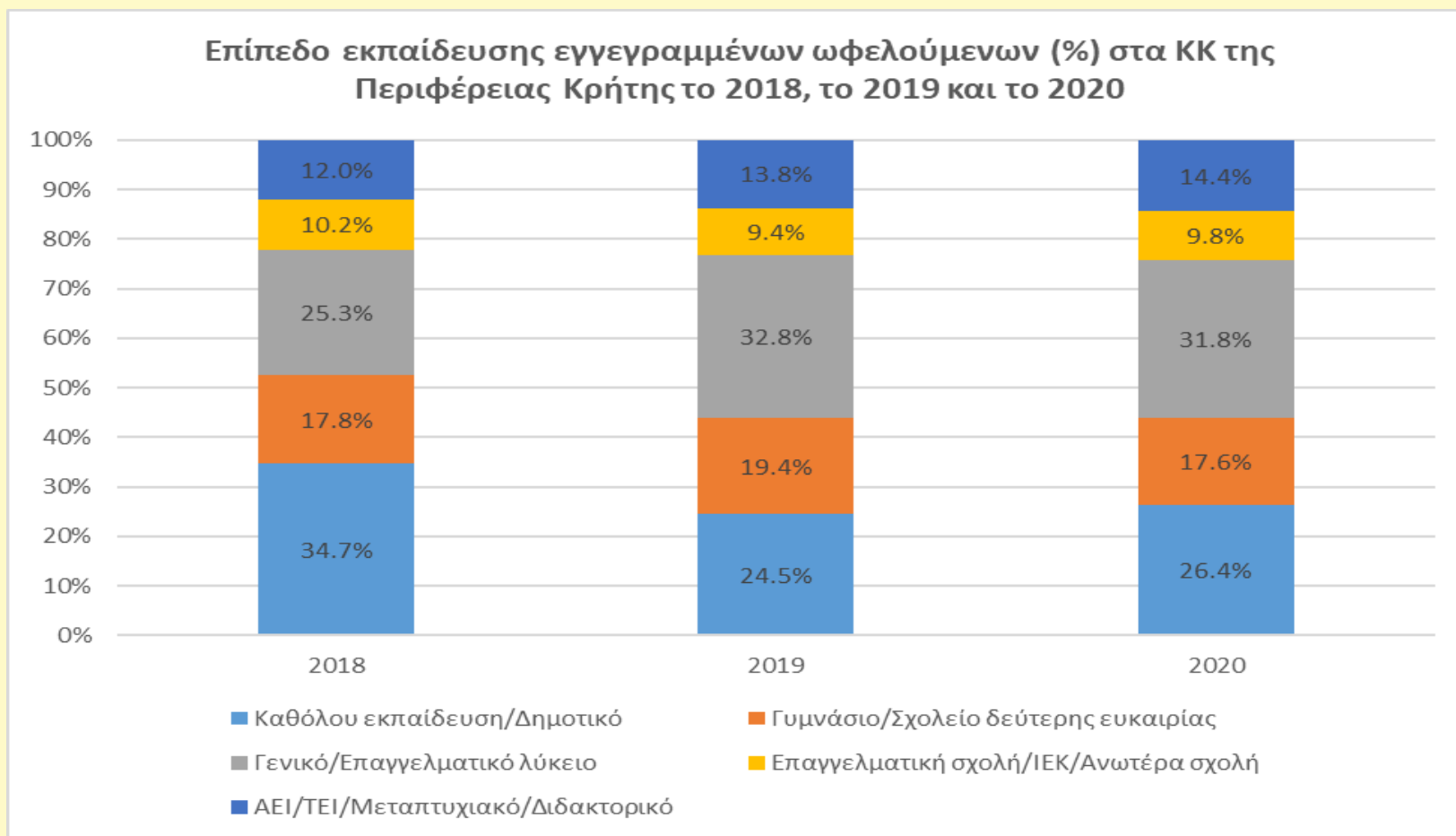
Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων συνολικά στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης βάσει διαχρονικής ανάλυσης το 2018, 2019 και 2020

- **ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ:** Η διαχρονική ανάλυση αναδεικνύει συγκεκριμένες διαφοροποιήσεις στην επαγγελματική κατάσταση των εγγεγραμμένων ωφελούμενων κατά το 2018, 2019 και το 2020 συνολικά στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης. Ενώ το **2018** περίπου οι μισοί εγγεγραμμένοι ωφελούμενοι ήταν άνεργοι, το **2019** αυξάνονται οι ωφελούμενοι που είναι εργαζόμενοι. Τα ποσοστά των ανέργων και των εργαζομένων ισορροπούν το **2020**.

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων συνολικά στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης βάσει διαχρονικής ανάλυσης το 2018, 2019 και 2020

- Αναφορικά με το **επίπεδο εκπαίδευσης**, το **2018** τα υψηλότερα ποσοστά ωφελούμενων απαντώνται σε άτομα χωρίς εκπαίδευση ή απολυτήριο δημοτικού, ωστόσο το **2019** και το **2020** τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται σε **απόφοιτους/ες λυκείου**. Σε συνάφεια με τα παραπάνω, διαγράφεται **διαχρονικά μια αύξηση των εγγεγραμμένων ωφελούμενων με πανεπιστημιακή μόρφωση**.

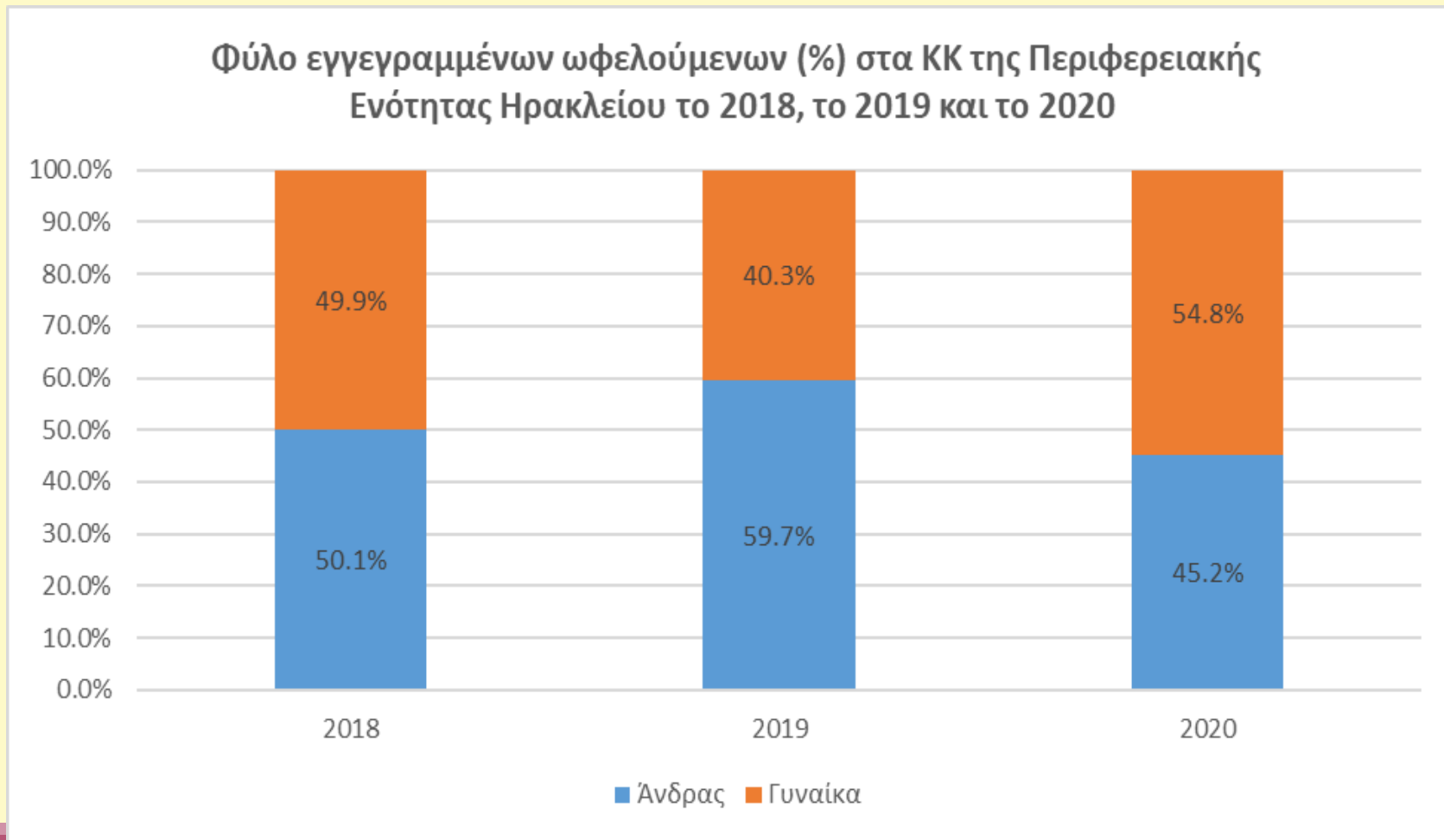

**Διαχρονική προσέγγιση κάθε υπό μελέτη έτους ανά Περιφερειακή
Ενότητα (Ηρακλείου, Χανίων, Λασιθίου, Ρεθύμνου)**

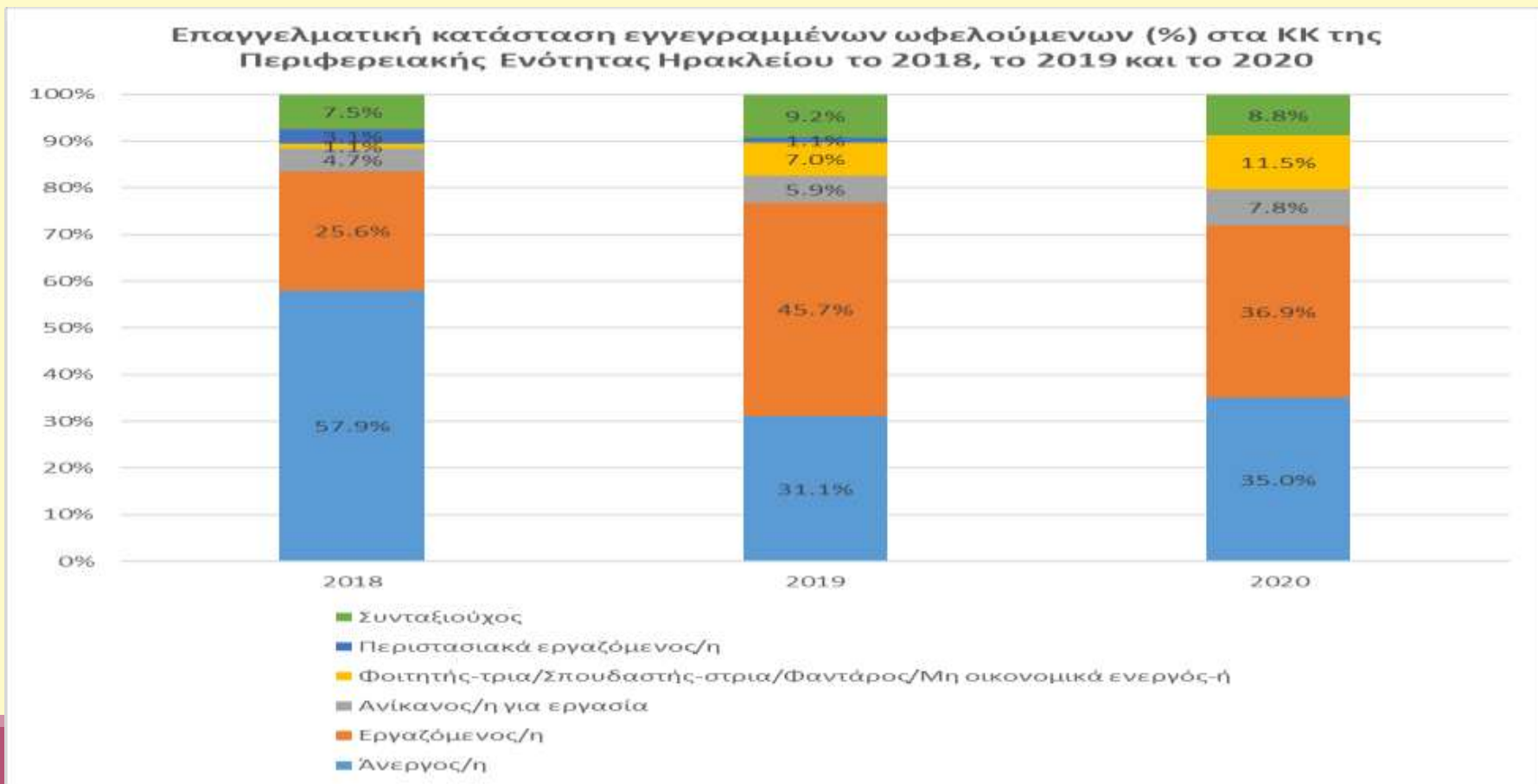
Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου το 2018, 2019 και 2020

- Στα ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου οι εγγεγραμμένοι ωφελούμενοι είναι κυρίως **μεσήλικες** (Η μέση ηλικία το 2018, το 2019 και το 2020 ήταν 45.5 ετών, 42.9 ετών και 45.7 ετών, αντίστοιχα) ενώ ως προς το **φύλο** των ωφελούμενων διαφοροποιήσεις παρουσιάζονται κυρίως μεταξύ **του 2019 και του 2020**, όπου ποσοστιαία **υπερτερούν οι άντρες και οι γυναίκες, αντίστοιχα**.

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου το 2018, 2019 και 2020

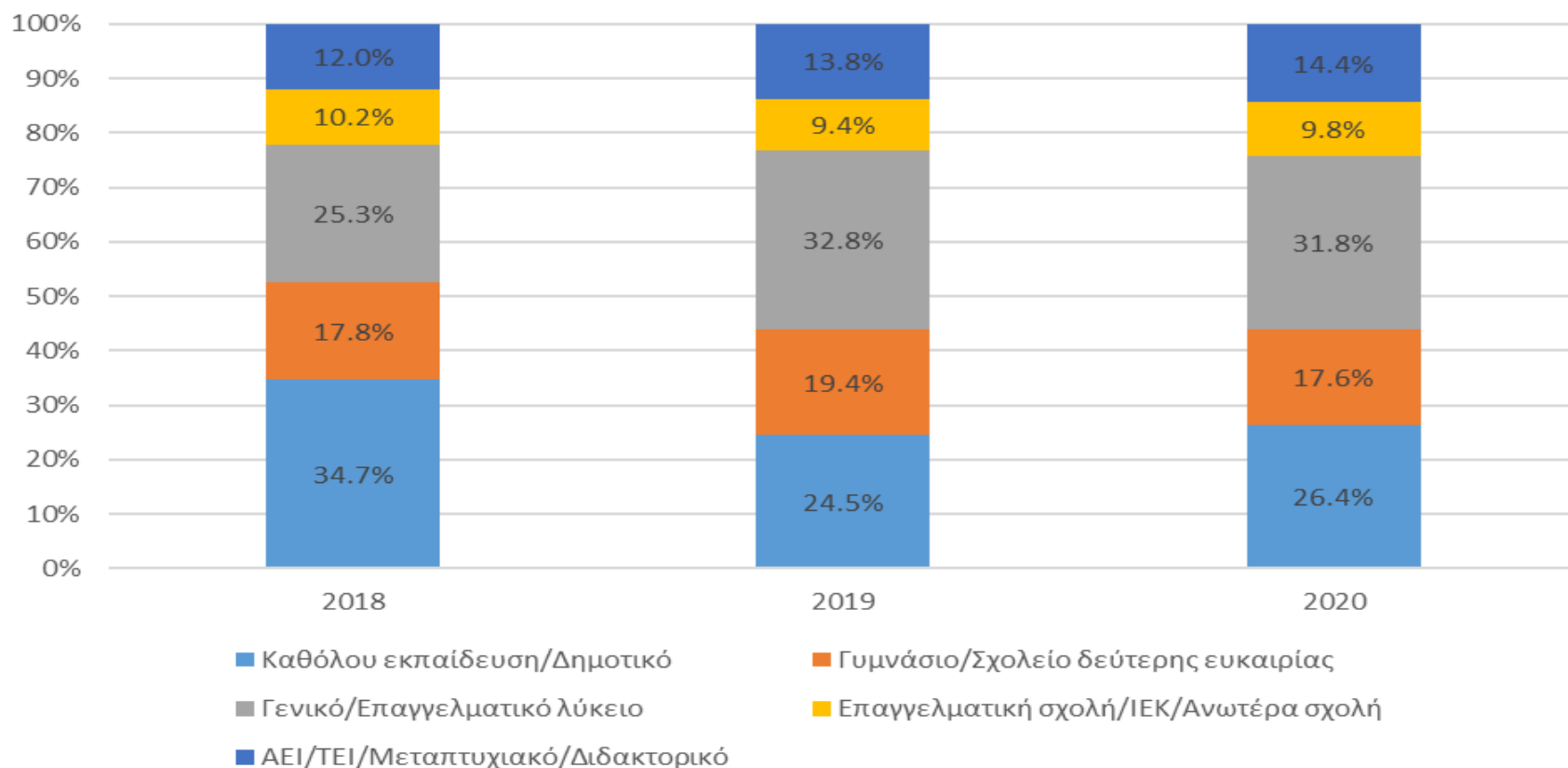
- Αν και περισσότεροι από τους μισούς ωφελούμενους ήταν άγαμοι/ες το 2019 και το 2020, την τελευταία χρονική περίοδο παρατηρείται αύξηση των έγγαμων ή σε σύμφωνο συμβίωσης.
- Επίσης, ενώ η πλειονότητα των εγγεγραμμένων ωφελούμενων είχαν ελληνική υπηκοότητα στις τρεις υπό μελέτη περιόδους, το 2018 το ποσοστό ωφελούμενων με άλλη υπηκοότητα είναι σχετικά υψηλό.
- Αναφορικά με την **επαγγελματική κατάσταση** των ωφελούμενων διαφοροποιήσεις παρουσιάζονται κυρίως **μεταξύ 2018 και 2019**, όπου ποσοστιαία **υπερτερούν οι άνεργοι και οι εργαζόμενοι, αντίστοιχα**.

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Ηρακλείου το 2018, 2019 και 2020

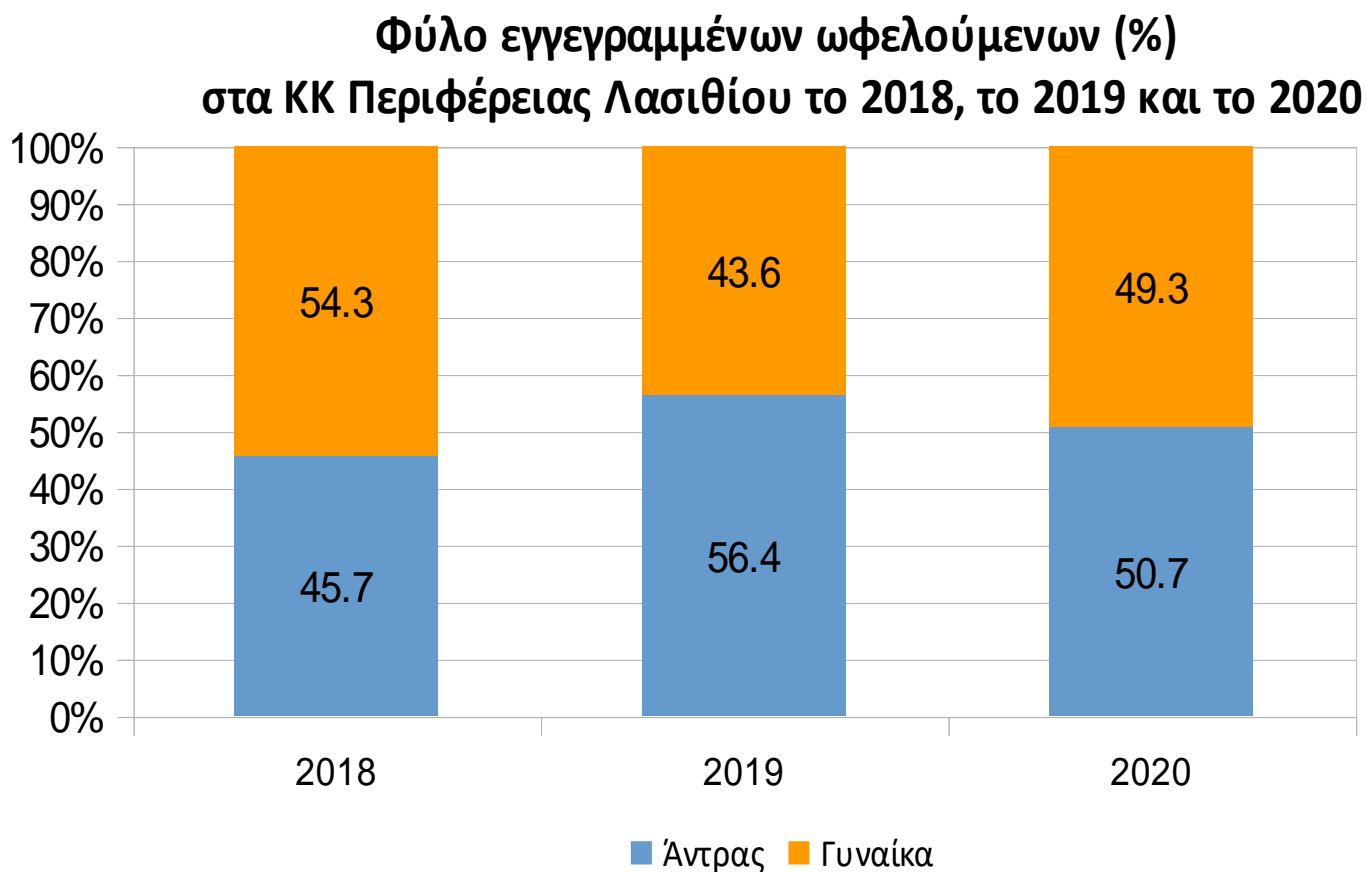
- Ενώ το **2018** το ποσοστό εγγεγραμμένων ωφελούμενων χωρίς εκπαίδευση ή με απολυτήριο δημοτικού ήταν υψηλό, το εν λόγω ποσοστό μειώθηκε τις επόμενες χρονικές περιόδους ενώ παρουσιάστηκε έντονη **αύξηση των αποφοίτων Λυκείου κυρίως το 2019**. **Αυξητικές τάσεις** αποτυπώνονται και για τους ωφελούμενους με **πανεπιστημιακή εκπαίδευση το 2020** σε σχέση με το 2018 και 2019.

Γράφημα 15. Επίπεδο εκπαίδευσης εγγεγραμμένων ωφελούμενων (%) στα ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης το 2018, το 2019 και το 2020

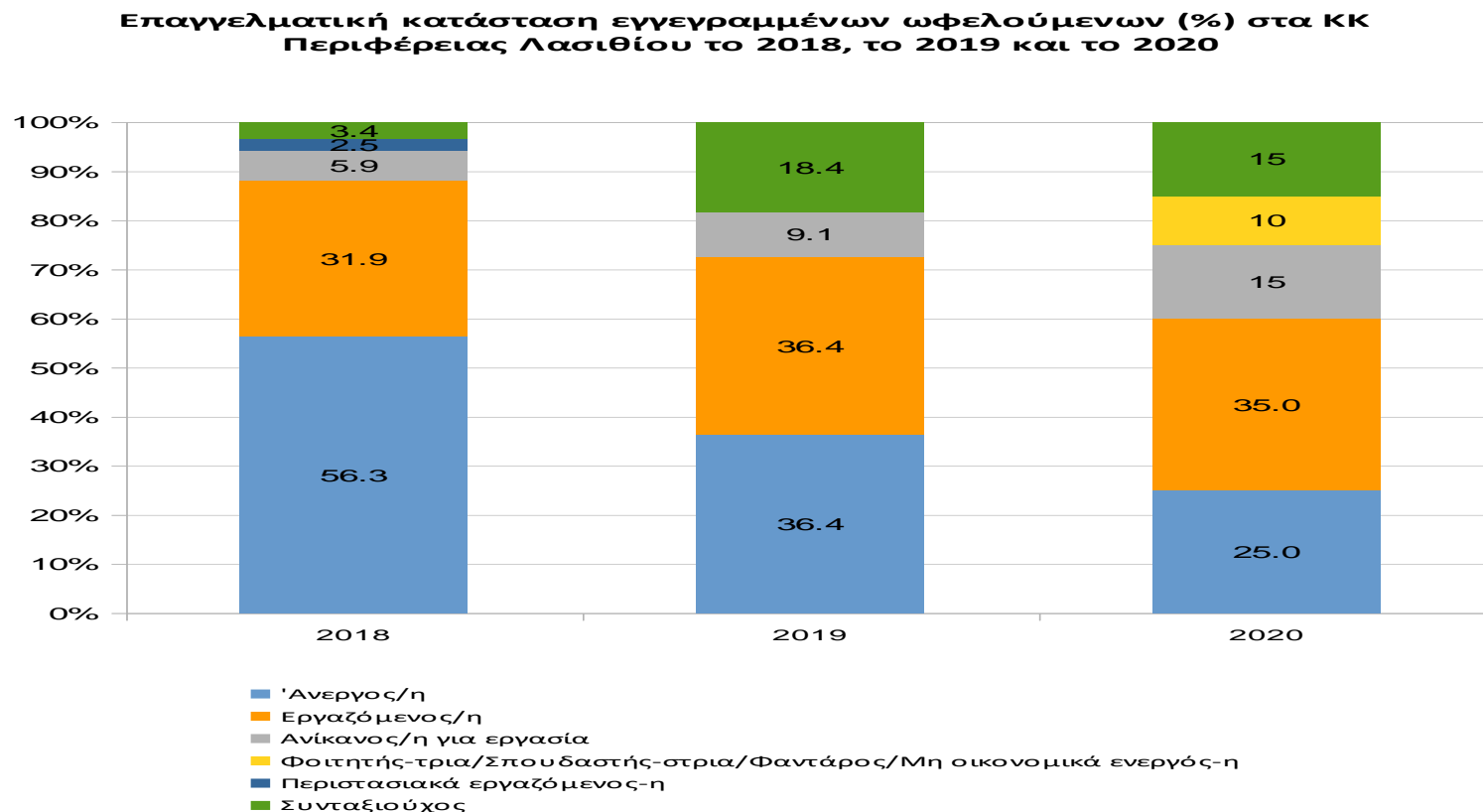
Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου το 2018, 2019 και 2020

- Στα ΚΚ της Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου, οι εγγεγραμμένοι ωφελούμενοι είναι κυρίως **μεσήλικες** (Η μέση ηλικία το 2018, το 2019 και το 2020 ήταν 46.5 ετών, 47.3 ετών και 46.7 ετών, αντίστοιχα).
- Ως προς το **φύλο** των ωφελούμενων διαφοροποιήσεις παρουσιάζονται κυρίως μεταξύ του 2018 και των άλλων ετών, καθώς το **2018 ποσοστιαία υπερτερούν οι γυναίκες**.

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου το 2018, 2019 και 2020

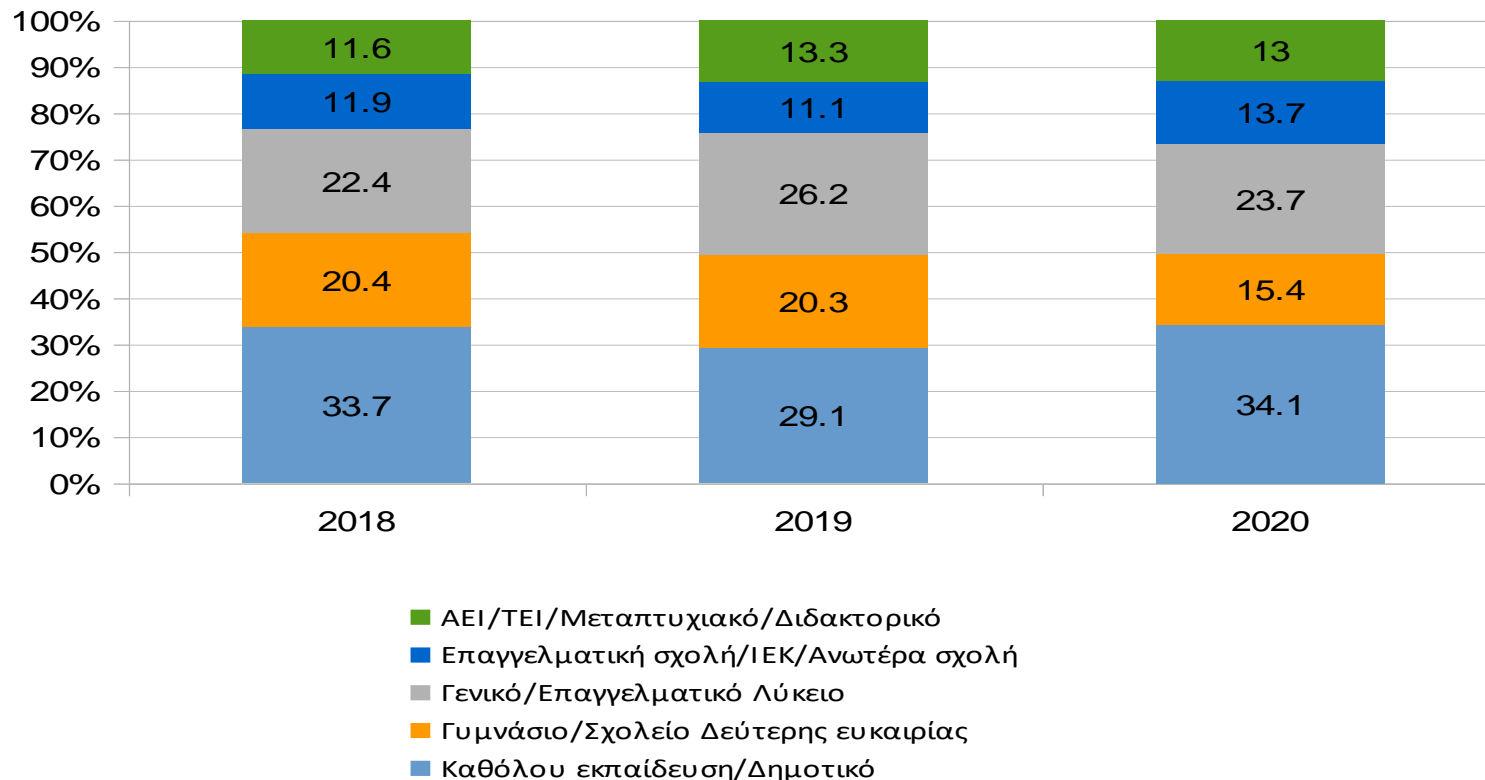
- Περισσότεροι από τους μισούς ωφελούμενους ήταν άγαμοι/ες τόσο το 2019 όσο και το 2020, με το ποσοστό των άγαμων να αυξάνεται το 2020.
- Η πλειονότητα των εγγεγραμμένων ωφελούμενων είχαν ελληνική υπηκοότητα στις τρεις υπό μελέτη περιόδους.
- Αναφορικά με την **επαγγελματική κατάσταση** των ωφελούμενων στα ΚΚ εντοπίζεται **μείωση του ποσοστού των ανέργων ωφελούμενων από το 2018 στο 2019 και το 2020 με αντίστοιχη αύξηση τόσο των ανίκανων για εργασία όσο και των συνταξιούχων**

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Λασιθίου το 2018, 2019 και 2020

- Παρατηρείται μια σταθερότητα στην κατανομή των ωφελούμενων αναφορικά με το εκπαιδευτικό τους επίπεδο σε όλα τα έτη, με υψηλότερο ποσοστό αυτών που δεν έχουν καθόλου εκπαίδευση ή έχουν τελειώσει το Δημοτικό και στις τρεις χρονικές περιόδους.

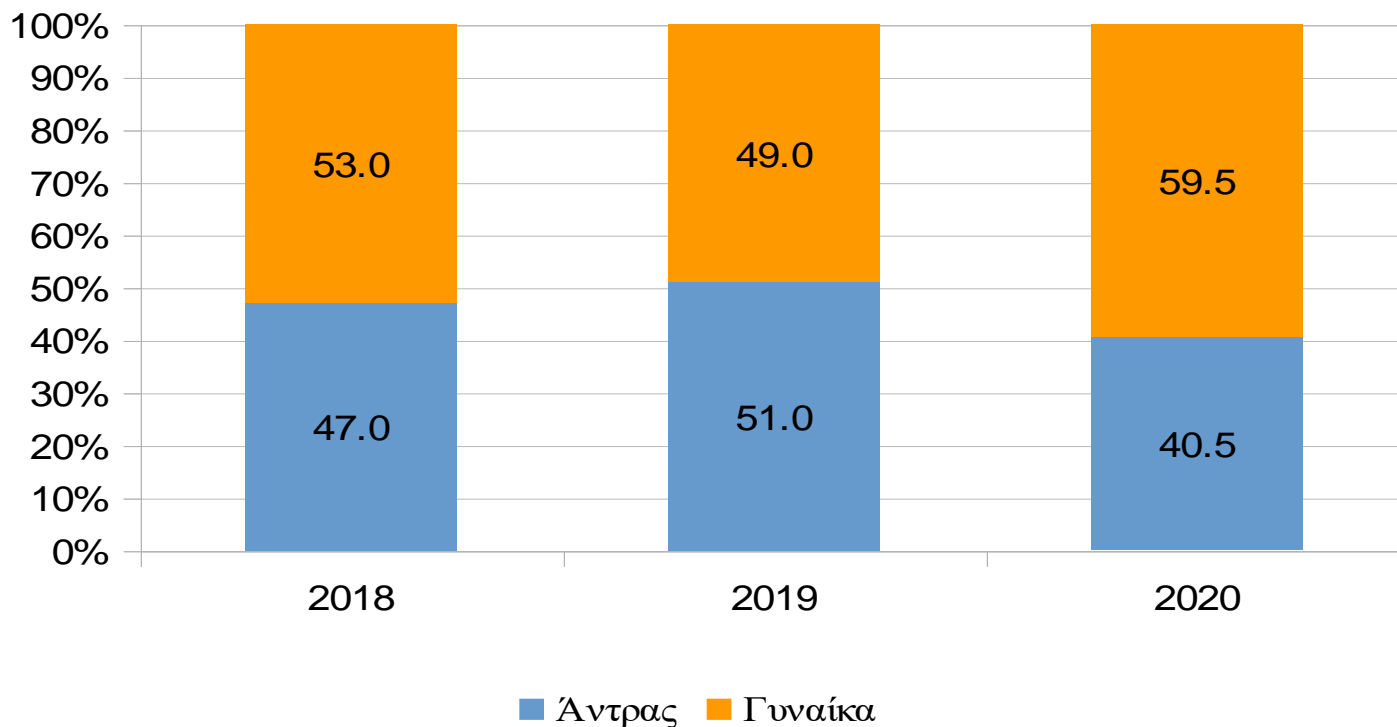
Εκπαιδευτικό επίπεδο εγγεγραμμένων ωφελούμενων (%) στα ΚΚ Περιφέρειας Λασιθίου το 2018, το 2019 και το 2020

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου το 2018, 2019 και 2020

- Στα ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου οι εγγεγραμμένοι ωφελούμενοι είναι κυρίως **μεσήλικες** (Η μέση ηλικία το 2018, το 2019 και το 2020 ήταν 44.6 ετών, 45.3 ετών και 47.3 ετών, αντίστοιχα).
- Ως προς το **φύλο** των ωφελούμενων ιδιαίτερα **αυξημένο εμφανίζεται το ποσοστό των γυναικών το 2020.**

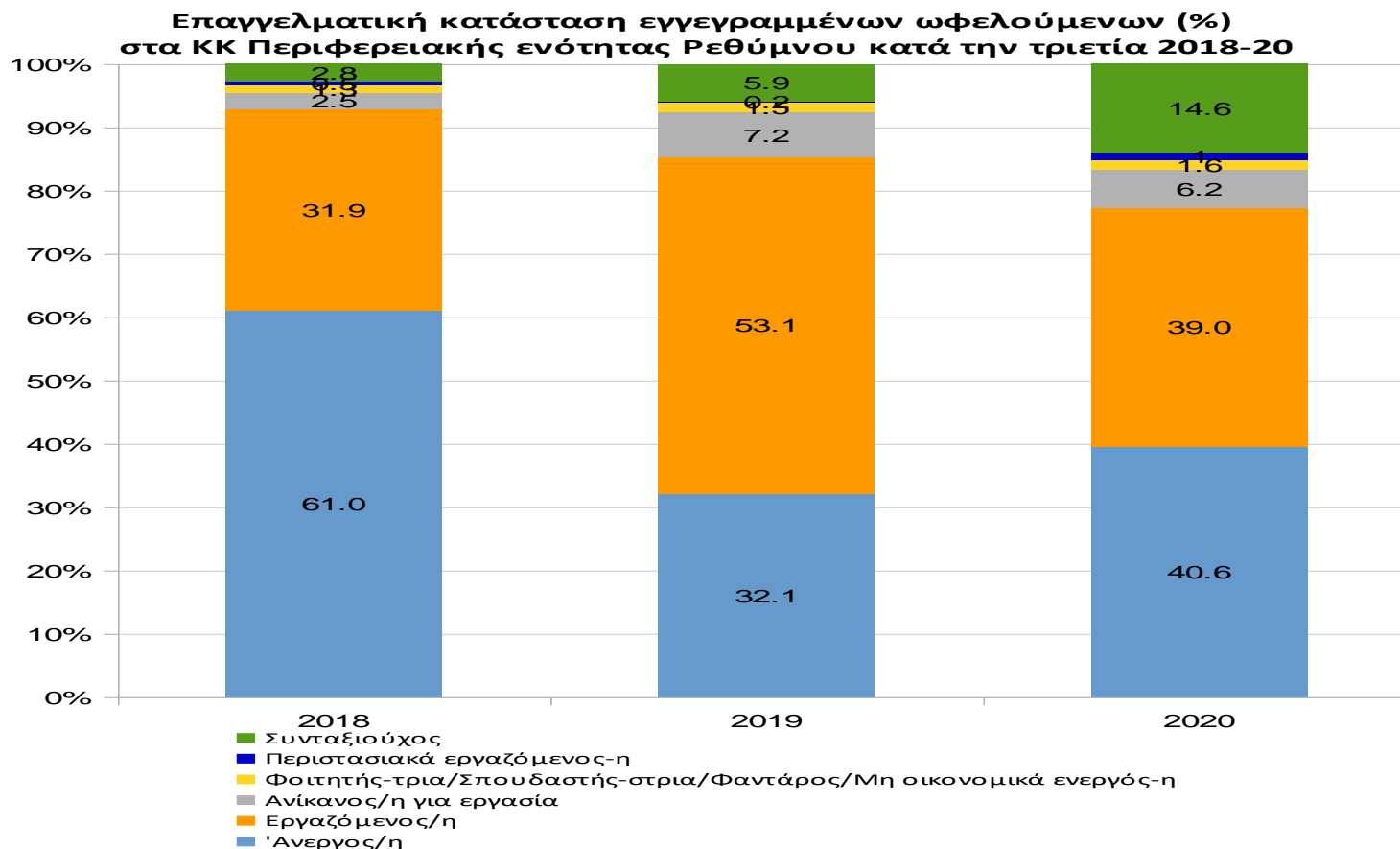
Φύλο εγγεγραμμένων ωφελούμενων (%)
στα ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου το 2018, το 2019 και το 2020

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου το 2018, 2019 και 2020

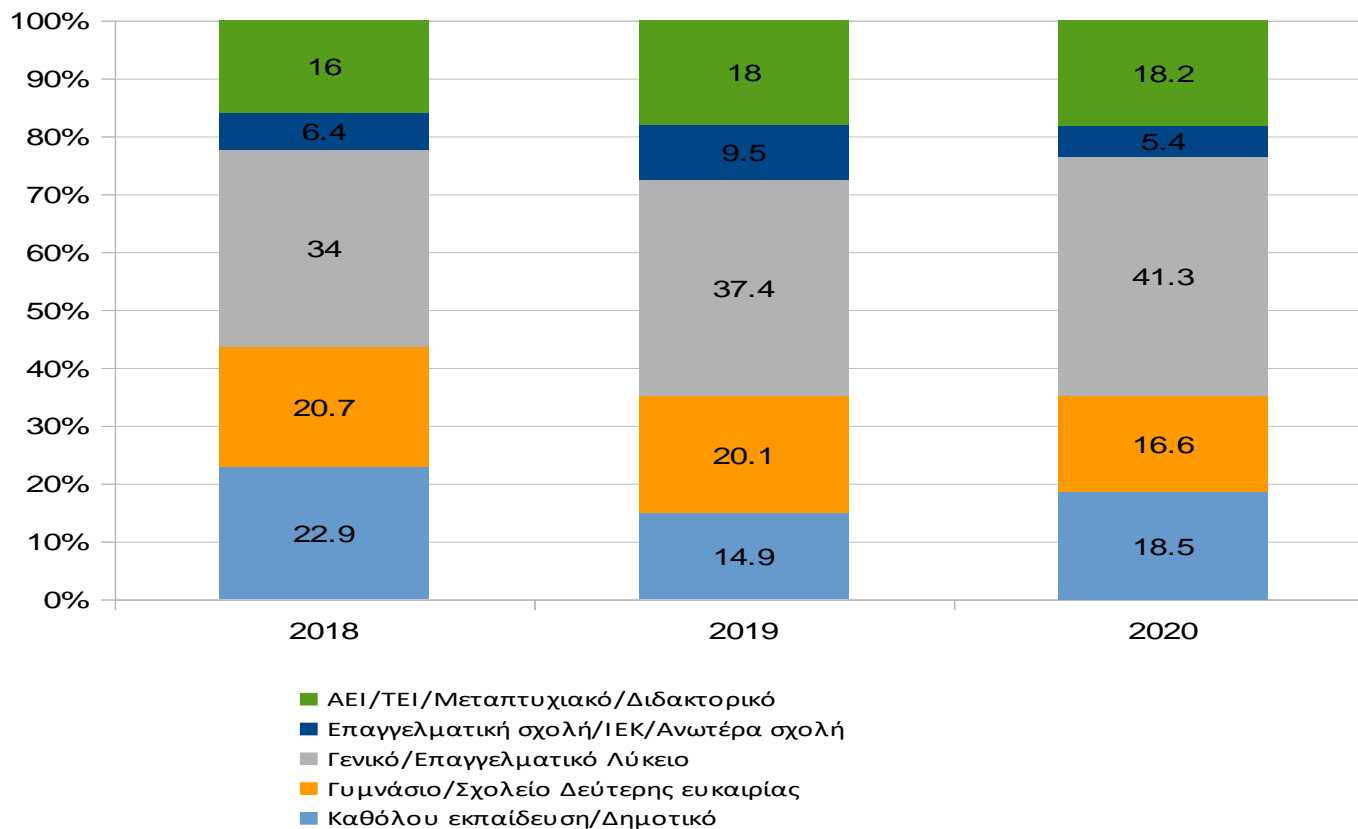
- Περισσότεροι από τους μισούς ωφελούμενους ήταν άγαμοι/ες το 2019, ωστόσο το ποσοστό των διαζευγμένων/σε διάσταση/χήρων αλλά και των έγγαμων αυξάνεται το 2020.
- Η πλειονότητα των εγγεγραμμένων ωφελούμενων είχαν ελληνική υπηκοότητα στις τρεις υπό μελέτη περιόδους.
- Αναφορικά με την **επαγγελματική κατάσταση** των ωφελούμενων **εντοπίζεται σημαντική διαφοροποίηση το 2019 όπου το ποσοστό των εργαζόμενων είναι υψηλό σε σχέση με τα άλλα δυο έτη.**

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Ρεθύμνου το 2018, 2019 και 2020

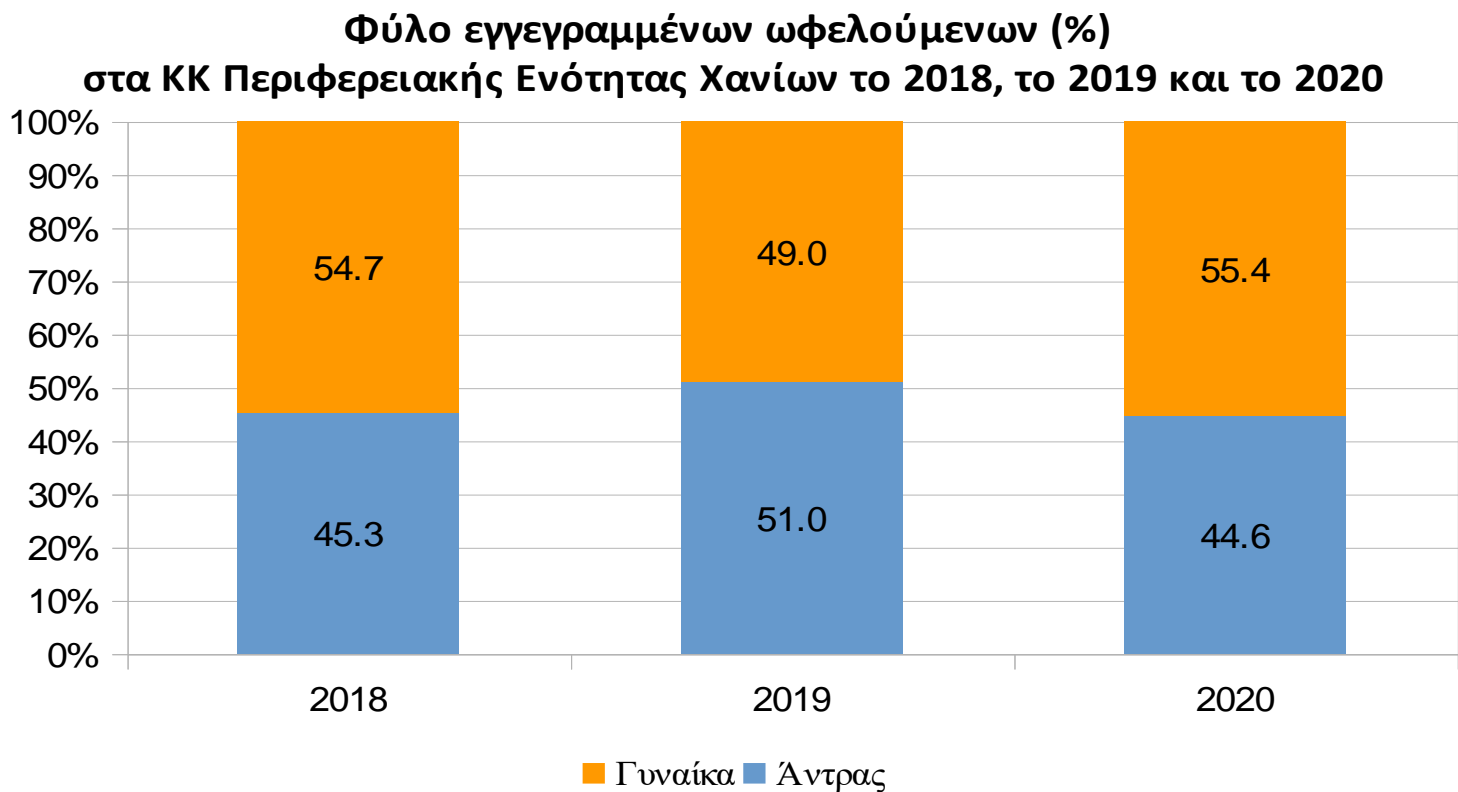
- Αναφορικά με το επίπεδο εκπαίδευσης, παρατηρούνται **υψηλά ποσοστά ωφελούμενων που έχουν τελειώσει γενικό/επαγγελματικό λύκειο** και στις τρεις υπό μελέτη περιόδους.

Εκπαιδευτικό επίπεδο εγγεγραμμένων ωφελούμενων (%) στα ΚΚ Περιφερειακής ενότητας Ρεθύμνου το 2018, το 2019 και το 2020

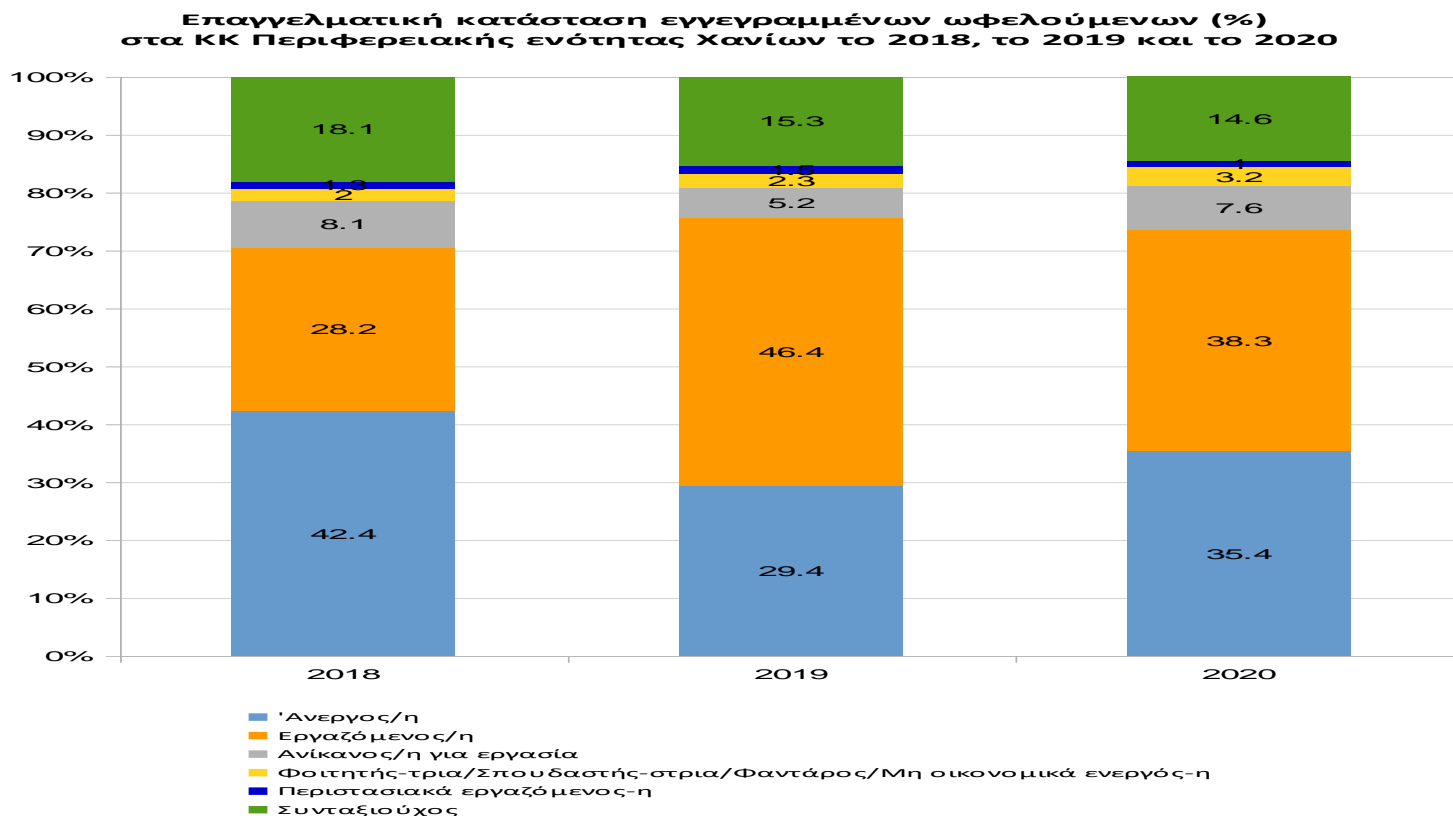
Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Χανίων το 2018, 2019 και 2020

- Στα ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Χανίων, οι εγγεγραμμένοι ωφελούμενοι είναι κυρίως **μεσήλικες** (Η μέση ηλικία το 2018, το 2019 και το 2020 ήταν 51.4 ετών, 48 ετών και 46.5 ετών, αντίστοιχα).
- Ως προς το **φύλο** των ωφελούμενων το ποσοστό των **γυναικών είναι υψηλότερο από αυτό των αντρών το 2018 και το 2020.**

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Χανίων το 2018, 2019 και 2020

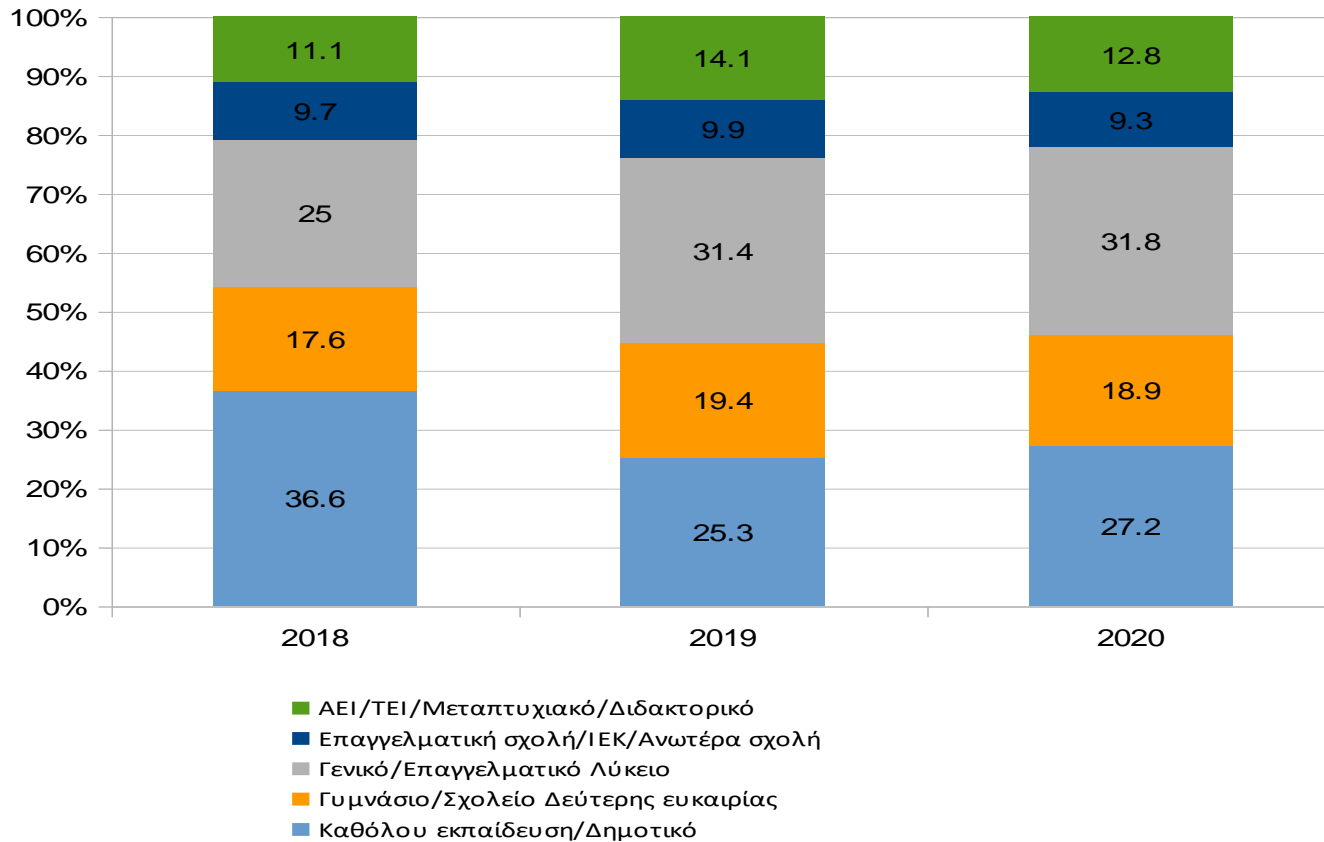
- Περισσότεροι από τους μισούς ωφελούμενους ήταν άγαμοι/ες το 2019 και το 2020, ωστόσο το ποσοστό των διαζευγμένων/σε διάσταση/χήρων αυξάνεται το 2020 ενώ μειώνεται το ποσοστό των έγγαμων/σε σύμφωνο συμβίωσης.
- Η πλειονότητα των εγγεγραμμένων ωφελούμενων είχαν ελληνική υπηκοότητα στις τρεις υπό μελέτη περιόδους.
- Αναφορικά με την **επαγγελματική κατάσταση** των ωφελούμενων εντοπίζεται σημαντική διαφοροποίηση το **2019** όπου το ποσοστό των εργαζόμενων είναι υψηλό σε σχέση με τα άλλα δυο έτη.

Προφίλ εγγεγραμμένων ωφελούμενων βάσει διαχρονικής ανάλυσης δεδομένων των ΚΚ Περιφερειακής Ενότητας Χανίων το 2018, 2019 και 2020

- Αναφορικά με το επίπεδο εκπαίδευσης παρατηρείται **αύξηση** του ποσοστού των ωφελούμενων που είναι **απόφοιτοι Λυκείου το 2019 και το 2020 σε σχέση με το 2018.**

Εκπαιδευτικό επίπεδο εγγεγραμμένων ωφελούμενων(%)
στα ΚΚ Περιφερειακής ενότητας Χανίων το 2018, το 2019 και το 2020

Βασικά συμπεράσματα για την ενδεικτική σκιαγράφηση του δημογραφικού και κοινωνικο-οικονομικού προφίλ των εγγεγραμμένων ωφελούμενων στα ΚΚ Περιφέρειας Κρήτης 2018-2020

➤ **ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΦΙΛ ΩΦΕΛΟΥΜΕΝΩΝ:**

I Ως προς το δημογραφικό προφίλ: οι εγγεγραμμένοι ωφελούμενοι είναι κυρίως **μεσήλικες, άγαμοι, ελληνικής υπηκοότητας.**

II Ως προς το κοινωνικο-οικονομικό προφίλ: πρόκειται κυρίως (α) για **φτωχούς εργαζόμενους** αλλά και **ανέργους**, και (β) για **άτομα που δεν έχουν ολοκληρώσει ή που έχουν ολοκληρώσει μόνον την υποχρεωτική εκπαίδευση**, αλλά υψηλά είναι τα ποσοστά και στις **άλλες κατηγορίες.**

➤ ΔΙΑΧΩΡΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ:

I. Υπηκοότητα: Στην Περιφερειακή Ενότητα **Ηρακλείου** η συντριπτική πλειονότητα των εγγεγραμμένων ωφελούμενων έχουν **ελληνική υπηκοότητα (92%)** ενώ στις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες περίπου **ένας στους τέσσερις** έχουν άλλη υπηκοότητα.

II. Εκπαίδευση: Στην Περιφερειακή Ενότητα **Ρεθύμνου** εμφανίζει ένα σχετικά υψηλό ποσοστό εγγεγραμμένων ωφελούμενων με **πανεπιστημιακή εκπαίδευση** και το υψηλότερο ποσοστό **αποφοίτων λυκείου** σε σχέση με τις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες.

III. Επαγγελματική κατάσταση: Περίπου οι **μισοί εγγεγραμμένοι ωφελούμενοι** στο **Λασιίθι** κατά την υπό μελέτη τριετία ήταν **άνεργοι** ενώ το υψηλότερο ποσοστό **εργαζόμενων** ωφελούμενων απαντάται στο **Ρέθυμνο**. Στα **Χανιά** το ποσοστό **συνταξιούχων** ωφελούμενων ήταν σχεδόν διπλάσιο από τις υπόλοιπες Περιφερειακές Ενότητες.

➤ ΕΥΡΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ

I. Μεταβολή ως προς την **επαγγελματική κατάσταση**: Ενώ το **2018** περίπου οι μισοί εγγεγραμμένοι ωφελούμενοι ήταν άνεργοι, το **2019** αυξάνονται οι ωφελούμενοι που είναι εργαζόμενοι. Τα ποσοστά των ανέργων και των εργαζομένων ισορροπούν το **2020**.

II. Μεταβολή ως προς το **επίπεδο εκπαίδευσης**: το **2018** τα υψηλότερα ποσοστά ωφελούμενων απαντώνται σε άτομα που δεν έχουν ολοκληρώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση, ωστόσο το **2019** και το **2020** τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται σε απόφοιτους/ες λυκείου. Προοπτικά αυξάνεται και το ποσοστό των εγγεγραμμένων ωφελούμενων με πανεπιστημιακή μόρφωση.

Ανάγκη βελτίωσης συστήματος καταγραφής ωφελουμένων στα Κέντρα Κοινότητας

- Η σκιαγράφιση του προφίλ των εγγεγραμμένων ωφελούμενων των ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης καθώς και η ανίχνευση των αναγκών τους αποτελούν σημαντικά στοιχεία που μπορούν να αξιοποιηθούν για τη χάραξη αποδοτικών πολιτικών σε τοπικό επίπεδο.
- Θα πρέπει, ωστόσο, να διασφαλίζουν ζητήματα εγκυρότητας και αξιοπιστίας κατά τη συλλογή των δεδομένων. Προς αυτήν την κατεύθυνση στοχεύουν οι προτάσεις που ακολουθούν.

Προτάσεις βελτίωσης συλλογής δεδομένων ΚΚ της Περιφέρειας Κρήτης

1. **Πλήρης καταγραφή** των στοιχείων των εγγεγραμμένων ωφελούμενων έτσι όπως αποτυπώνονται στην καρτέλα καταγραφής.
2. Εφαρμογή συγκεκριμένων **τεχνικών τυποποίησης** οι οποίες θα εφαρμόζονται σε όλες τις συναφείς υπηρεσίες των ΚΚ:
  - 2.1 Η δήλωση μη- διαθέσιμων δεδομένων θα πρέπει να δηλώνεται με μια συγκεκριμένη μορφή (πχ 9 ή 99 ή 9999 κλπ.) και όχι με μηδέν (0) ή κενές απαντήσεις.
  - 2.2. Η αποτύπωση της ηλικίας των ωφελούμενων θα πρέπει να γίνεται βάσει της ημερομηνίας γέννησης
  - 2.3 Αποσαφήνιση του τρόπου μέτρησης του εισοδήματος (π.χ. καθαρό ή μεικτό εισόδημα, μηνιαίο ή ετήσιο, κλπ.). Επιπρόσθετα προτείνεται να χρησιμοποιούνται ως απαντητικές επιλογές κλάσεις εισοδηματικών κατηγοριών.
  - 2.4 Ακριβέστερη καταγραφή της επαγγελματικής κατάστασης των εγγεγραμμένων ωφελούμενων (πχ 1.Μισθωτός με πλήρη απασχόληση, 2.Μισθωτός με μερική απασχόληση, 3.Αυτο-απασχολούμενος με πλήρη απασχόληση, κλπ.).
- Η εφαρμογή των παραπάνω προτάσεων θα βελτιώσει την ποιότητα των δεδομένων που συλλέγονται από τους εγγεγραμμένους ωφελούμενους των ΚΚ. Ωστόσο, οι προτεινόμενες αλλαγές δεν θα επιτρέπουν συγκρίσεις με παλαιότερα έτη όπου η καταγραφή συγκεκριμένων στοιχείων πραγματοποιήθηκε με διαφορετικό τρόπο.

Ποιοτική Έρευνα Πεδίου
Προγράμματα Κοινωνικής Ένταξης
και Ειδικές Κοινωνικές Ομάδες
(έρευνα σε εξέλιξη)

Για τη 2^η Έρευνα Πεδίου διεξήχθησαν 24 Συνεντεύξεις συνολικής Διάρκειας 29,5 Ωρών:

Επίπεδο Συνέντευξης		Συνολικός Αριθμός Συνεντεύξεων	Ιδιότητα Συνεντευξιζόμενων
Κεντρικό Επίπεδο	Περιφέρεια Κρήτης	5	Μέλη Σύμπραξης
Τοπικό Επίπεδο	4 Περιφερειακές Ενότητες	19	11 Επαγγελματίες
Τοπικό Επίπεδο	4 Περιφερειακές Ενότητες		8 Ωφελούμενοι/ες

Συνεντεύξεις με Επαγγελματίες σε Τοπικό Επίπεδο Περιφερειακών Ενοτήτων

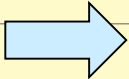
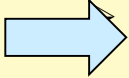

- 5 συνεντεύξεις σε Δομές/ Υπηρεσίες Διαχείρισης του ΤΕΒΑ
- 4 συνεντεύξεις στα Κέντρα Κοινότητας, Παραρτήματα Ρομά, Κέντρο Ένταξης Μεταναστών
- 1 συνέντευξη σε Κέντρα Παραλαβής/Διανομής Επισιτιστικής Βοήθειας
- 1 συνέντευξη σε Κοινωνικό Παντοπωλείο

Συνεντεύξεις με Ωφελούμενους/ες Δικαιούχους των Προγραμμάτων ΕΕΕ και ΤΕΒΑ: Από τους/τις συνεντευξιζόμενους/ες:

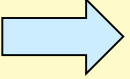

- Οι πέντε είναι Έλληνες/Ελληνίδες, οι δυο Έλληνες/Ελληνίδες Ρομά και ένα άτομο δεν έχει Ελληνική Υπηκοότητα (μετανάστης/τρια).
- Οι πέντε είναι γυναίκες και οι τρεις άνδρες
- Οι τέσσερις ζουν σε αστικά κέντρα, οι δυο σε πεδινά χωριά (15 χλμ από πλησιέστερο αστικό κέντρο), ένα άτομο σε ορεινό χωριό (40 χλμ. από πλησιέστερο αστικό κέντρο) και ένα άτομο σε καταυλισμό
- Μεταξύ των χαρακτηριστικών των συνεντευξιζόμενων είναι η μονογονεϊκότητα (3 άτομα), η αναπηρία (2 άτομα), η πολυτεκνία (2 άτομα) και η αστεγία (1 άτομο).

Προγράμματα Κοινωνικής Ένταξης

Ε.Ε.Ε.: Ελάχιστο Εγγυημένο Εισόδημα (πρώην Κ.Ε.Α.: Κοινωνικό Εισόδημα Αλληλεγγύης)

- ΠΥΛΩΝΑΣ 1** Εισοδηματική Ενίσχυση
- ΠΥΛΩΝΑΣ 2** Διασύνδεση με Υπηρεσίες Κοινωνικής Ένταξης (ένταξη σε κοινωνικά τιμολόγια, παραπομπές σε δομές κοινωνικής φροντίδας κ.λπ.)
- ΠΥΛΩΝΑΣ 3** Διασύνδεση με Υπηρεσίες Ενεργοποίησης που στοχεύουν στην επανένταξη στην Αγορά Εργασίας (ΟΑΕΔ, προγράμματα κοινωφελούς εργασίας κ.λπ.)

Τ.Ε.Β.Α. Ταμείο Επισιτιστικής Βοήθειας Απόρων

- Επισιτιστική και Βασική Υλική Συνδρομή
- Συνοδευτικά Μέτρα Στήριξης

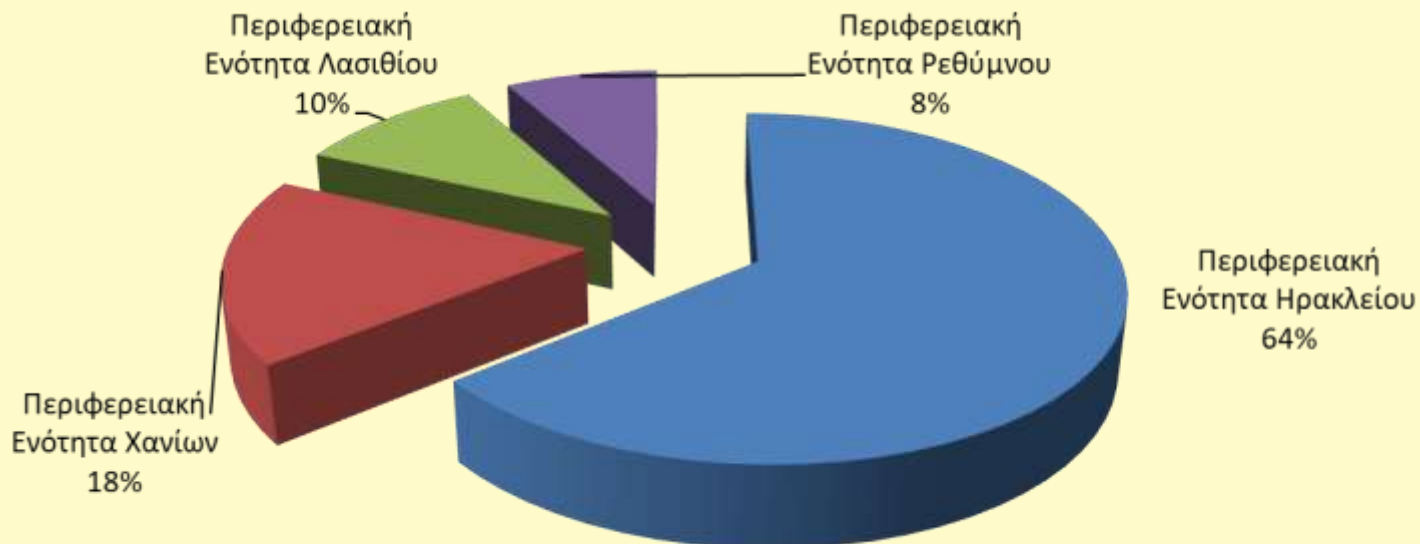
- ✓ Υπηρεσίες Ψυχοκοινωνικής Στήριξης
- ✓ Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Υγιεινής Διατροφής
- ✓ Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Διαχείρισης Οικογενειακού Προϋπολογισμού
- ✓ Κοινωνικά Φροντιστήρια
- ✓ Υπηρεσίες Κοινωνικοποίησης Παιδιών (πχ αθλητικές δραστηριότητες)
- ✓ Υπηρεσίες Πολιτιστικών και Δημιουργικών Δραστηριοτήτων Απασχόλησης (πχ θεατρικές ομάδες)

**Οι δικαιούχοι του Τ.Ε.Β.Α. είναι απαραίτητα δικαιούχοι και του Ε.Ε.Ε. και τα προγράμματα έχουν βμηνη διάρκεια

Τ.Ε.Β.Α. Ταμείο Επισιτιστικής Βοήθειας Απόρων 16^η Διανομή Ιούλιος 2021

	Αιτήσεις/ Νοικοκυριά	%	Μέλη/ Ωφελούμενοι	%
Π.Ε. Ηρακλείου	5.233	64,1	10.430	65,5
Π.Ε. Χανίων	1.434	17,6	2.657	16,6
Π.Ε. Λασιθίου	829	10,1	1.577	9,9
Π.Ε. Ρεθύμνου	664	8,1	1.259	7,9
	8.160		15.923	

Πηγή: Δ/ση Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικής Μέριμνας, Περιφέρειας Κρήτης

Πρώτα Ευρήματα Αξιολόγησης του Προγράμματος Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος

Πρόγραμμα κεντρικά οργανωμένο και σχεδιασμένο (ένα μέρος των χρημάτων κατατίθεται σε τραπεζικό λογαριασμό και το υπόλοιπο πιστώνεται σε επαναφορτιζόμενες προπληρωμένες κάρτες, ίδιες με τις υπόλοιπες των τραπεζών)

Ζητήματα που τέθηκαν από Ωφελούμενους/ες και από Επαγγελματίες των Κοινωνικών Υπηρεσιών με Στόχο τη Βελτίωση του Προγράμματος:

➤ **Αυστηρά Κριτήρια Ένταξης** στο Πρόγραμμα

Εισοδηματικά:

- ✓ Το εξάμηνο έως 1200 ευρώ (το έτος έως 2400 ευρώ) όταν το όριο της φτώχειας στην Ελλάδα ανέρχεται στα 5.269 ετησίως (Ελστατ 23/09/21).
- ✓ Οποιοδήποτε εισόδημα έως τα 1200 το εξάμηνο αφαιρείται από το ποσόν του ΕΕΕ

Περιουσιακά: 90.000 συνολική φορολογητέα αξία ακίνητης περιουσίας (ωστόσο μετά τις αλλεπάλληλες κρίσεις της τελευταίας δεκαετίας πολλές ευκατάστατες οικογένειες με ακίνητη περιουσία έχασαν το εισόδημά τους)

- **Αποκλεισμός Πολύτεκνων Οικογενειών** λόγω Επιδόματος Τέκνων (Α21) που προσμετράται στα εισοδήματα σε αντίθεση με άλλα επιδόματα (πχ αναπηρίας, διατροφής μεταμοσχευμένων, επαγγελματικής κατάρτισης)
- **Αποκλεισμός Φιλοξενούμενων Μελών/Οικογενειών:** Τα φιλοξενούμενα μέλη/οικογένειες μπορούν να συμπεριληφθούν στην αίτηση του/της ιδιοκτήτη/τριας αν εκείνος/η πληροί τα κριτήρια ένταξης στο πρόγραμμα. Οι ίδιοι δεν δικαιούνται ΕΕΕ.

Πρώτα Ευρήματα Αξιολόγησης του Ταμείου Επισιτιστική Βοήθειας Απόρων

Πρόγραμμα αποκεντρωμένο που υλοποιείται κυρίως από τοπικούς φορείς/κοινωνικές υπηρεσίες

Οι **Ωφελούμενοι/ες και οι Επαγγελματίες των Κοινωνικών Υπηρεσιών υπογράμμισαν ότι για τη Βελτίωση του Προγράμματος υπάρχει ανάγκη για:**

- **Προγραμματισμό και Σταθερότητα των Διανομών** σε συγκεκριμένες ημερομηνίες (πχ πρώτες πέντε ημέρες κάθε μήνα), συνθήκη που θα συμβάλει στην Ενίσχυση του Οικογενειακού Προγραμματισμού/Διαχείρισης
- **Εμπλουτισμό της Επισιτιστικής Βοήθειας** με τροφές υψηλότερης διατροφικής αξίας και με μεγαλύτερη ποικιλία (δημητριακά, ψάρι, προϊόντα ολικής άλεσης, μέλι)
- **Διερεύνηση Συγκεκριμένων Αναγκών Ωφελούμενων** στη βάση Προβλημάτων Υγείας (διαβήτη, υπερχοληστερολαιμία), Θρησκευματος (αποκλεισμός συγκεκριμένων τροφών), κ.ά.
- **Υλοποίηση Βασικής Υλικής Συνδρομής:** καθαριστικά χώρου, είδη ατομικής υγιεινής, χαρτικά, απολυμαντικά (αυξημένη ανάγκη σε περιόδους πανδημίας)
- **Προστασία Ωφελουμένων από Κοινωνικό Στιγματισμό:** η αναμονή στους χώρους παραλαβής τροφίμων επιτείνει το αίσθημα της φτωχοποίησης

Πρόταση από τους Ωφελούμενους/ες και όλους τους Εμπλεκόμενους Φορείς της Σύμπραξης:

για χρήση ατομικής κάρτας σίτισης, διατακτικής ή voucher, αντίστοιχης αξίας που θα αξιοποιεί ο/η ωφελούμενος/η στο πλαίσιο των ατομικών του αναγκών